

Nr 64

Utlåtande i anledning av framställning från delegerade för riksdagens verk angående vissa bemyndiganden och författningsändringar m. m., föranledda av statstjänstemannalagens ikraftträdande.

Delegerade för riksdagens verk har i skrivelse till bankoutskottet den 18 november 1965 framlagt förslag beträffande sådana bemyndiganden och författningsändringar m. m. avseende riksdagens verk, som föranleds av att statstjänstemannalagen den 3 juni 1965 (nr 274), vilken träder i kraft den 1 januari 1966, blir tillämplig på tjänstemän vid dessa verk. Till delegerades framställning är fogad en av delegerades sekreterare upprättad promemoria, vari bakgrunden till och innebörden av de föreslagna åtgärderna närmare redovisas. Till denna promemoria har i sin tur såsom bilaga fogats dels förslag till tjänstemannastadga för riksdagens verk, dels förslag till erforderliga ändringar i instruktioner och reglementen för riksdagens olika verk.

I framställningen hemställer delegerade, att bankoutskottet måtte föreslå riksdagen att

1) besluta att delegerade tills vidare beträffande tjänstemän vid riksdagens verk skall äga samma befogenheter som tillkommer statens avtalsverk beträffande tjänstemän vid statsförvaltningen i övrigt;

2) bemyndiga delegerade att utfärda tjänstemannastadga för riksdagens verk i huvudsaklig överensstämmelse med en vid promemorian fogad bilaga samt att vidtaga ändringar i stadgan i sak överensstämmande med ändringar som Kungl. Maj:t kan vidtaga i statstjänstemannastadgan;

3) bemyndiga delegerade att i övrigt meddela bestämmelser för tjänstemän vid riksdagens verk, i sak överensstämmande med bestämmelser som Kungl. Maj:t kan komma att utfärda för den allmänna statsförvaltningen;

4) bemyndiga delegerade att vidtaga de övriga åtgärder som i promemorian föreslagits eller som eljest erfordras med anledning av övergången till ett nytt lönesystem för tjänstemännen vid riksdagens verk;

5) godkänna, med tillämpning från och med den 1 januari 1966, ändringar i

- a) bankoreglementet,
- b) reglementet för riksgäldskontoret,
- c) reglementet för riksdagsbiblioteket,

- d) instruktionen för riksdagens ombudsmän,
- e) instruktionen för riksdagens revisorer av stats-, banko- och riksgäldsverken,
- f) reglementet för Nordiska rådets svenska delegation av den lydelse som framgår av vid promemorian fogade bilagor;
- 6) upphäva från och med den 1 januari 1966 *dels* de av 1936 års riksdag godkända föreskrifterna angående skyldighet för tjänsteman vid riksdagens verk att i vissa fall underkasta sig läkarundersökning m. m. och *dels* de av 1938 års riksdag beslutade och av 1954 års riksdag ändrade bestämmelserna angående förhandlingsrätt för tjänstemän vid riksdagens verk;
- 7) besluta att lönenämndens för riksdagens verk verksamhet skall upphöra vid utgången av år 1965 med undantag för ärenden som hänför sig till nu gällande lönesystem;
- 8) uttala sig om statstjänstemännens sammansättning vid behandling av konfliktfrågor rörande tjänstemän vid riksdagens verk.

Delegerades framställning jämte den därtill hörande promemorian har såsom *bilaga 9* fogats till detta utlåtande. Av de till promemorian anslutna bilagorna har här endast förslaget till tjänstemannastadga för riksdagens verk medtagits. De övriga, som avser förslag till ändringar i reglementen och instruktioner för riksdagens verk, är med två undantag identiska med utskottets motsvarande förslag. Undantagen är reglementet för riksdagsbiblioteket och instruktionen för riksdagens revisorer. De av utskottet förordade avvikelserna från delegerades förslag härvidlag redovisas i det följande.

Över framställningen har utskottet inhämtat remissyttranden från fullmäktige i riksbanken och i riksgäldskontoret, styrelsen för riksdagsbiblioteket, justitieombudsmannen, militieombudsmannen, riksdagens revisorer och Nordiska rådets svenska delegation. Utskottet har vidare berett vederbörande personalorganisationer tillfälle att yttra sig, till följd varav yttranden inkommit från Statstjänstemännens riksförbund (SR), Sveriges akademikers centralorganisation (SACO) och TCO:s statstjänstemannasektion (TCO-S). SACO har därvid som sitt eget översänt ett yttrande av Sveriges juristförbund. Civilförvaltningens personalförbund har inte begagnat det givna tillfället att avge remissyttrande.

Av remissinstanserna har *bankofullmäktige, styrelsen för riksdagsbiblioteket, justitieombudsmannen, militieombudsmannen* och *riksdagens revisorer* inskränkt sig till att uttala, att de inte har någonting att erinra mot delegerades förslag.

Mera allmänna synpunkter på ämnet har främst framförts av *TCO-S*, som säger sig förutsätta att det även fortsättningsvis bör eftersträvas att i tillämpliga delar åstadkomma ensartade anställningsvillkor för tjänstemän anställda av riksdagen och för statstjänstemän i övrigt. Även med beaktan-

de av riksdagens speciella ställning och funktioner anser TCO-S såväl principiella som praktiska skäl tala för en anknytning till förhandlingsmetodiken för statstjänstemän i övrigt. Detta torde, säger TCO-S, enklast uppnås genom uppdrag till statens avtalsverk att även i detta sammanhang vara avtalslutande part på den statliga arbetsgiversidan. TCO-S kan för sin del inte finna att pågående utredning om riksdagens förvaltnings- och personalorganisation skall anses motivera ett senareläggande av ett sådant beslut. Tvärtom anses omställningsproblemen när det gäller att i avtalsform reglera villkoren för de anställda tala för en direkt anknytning till de former som berör övriga statstjänstemän.

Nordiska rådets svenska delegation säger sig vilja understryka det i promemorian gjorda uttalandet, att vid förhandlingar rörande tjänstemän vid verk, som ej är representerat i delegerade, företrädare för detta verk bör beredas tillfälle att närvara vid eller framföra sina önskemål i samband med förhandlingarna. Delegationen finner det angeläget att förhandlaren på arbetsgiversidan får kännedom om de delvis speciella arbetsförhållanden som råder vid delegationens kansli.

Delegationen yttrar vidare:

Det anmärkes i promemorian att med »vederbörande myndighet» är för Nordiska rådets svenska delegations vidkommande att förstå dess arbetsutskott. Detta uttalande är icke helt korrekt. Delegationens högsta beslutande organ är delegationen själv in pleno med dess sexton medlemmar. Delegationens arbetsutskott har emellertid enligt § 4 reglementet för delegationen att ombesörja delegationens löpande angelägenheter samt i övrigt handlägga de ärenden, som av delegationen hänskjutits till utskottet. I praxis har arbetsutskottet utan särskilt beslut därom kommit att omhänderha alla ärenden, som sammanhänger med personaladministrationen. Därest delegationen önskar i något ärende utöva den myndigheten tillkommande beslutanderätten, torde den emellertid vara oförhindrad därtill, för såvitt saken icke kan betraktas som en löpande angelägenhet.

De tre personalorganisationerna berör alla de i förslaget till tjänstemannastadga intagna bestämmelserna om ledigförklarande av tjänst (9 §). TCO-S säger sig utgå från att det av delegerade angivna stadgandet icke föranleder ändring i nu tillämpad praxis beträffande ledigförklarande av tjänst. SR anser att undantag från skyldigheten att ledigförklara ordinarie tjänst bör gälla endast sådan tjänst »som är placerad i lönegrad 3 eller högre på löneplan B». SACO yttrar följande:

Enligt § 9 i förslaget till tjänstemannastadga skall ordinarie tjänst som är placerad på löneplan B (jämte vissa andra tjänster) tillsättas utan ledigförklaring. Såvitt avser statstjänsten i övrigt ankommer tillsättning av tjänster på denna nivå i regel på Kungl. Maj:t, dock att enligt framlagt förslag tillsättning av avdelningsdirektörstjänster i B 1 i avsevärd utsträckning skall ankomma på myndigheterna. Ledigförklaring torde vara regel beträffande tjänster som tillsätts av myndigheterna och, på grund av föreskrifter

i verksinstruktioner eller motsvarande, även beträffande sådana tjänster på B-planen, som tillsättes av Kungl. Maj:t. Vid riksdagens verk skulle enligt förslaget tjänstetillsättning sålunda komma att äga rum utan föregående kungörelseförfarande i väsentligt större utsträckning än inom andra grenar av statsförvaltningen. Något skäl för en sådan avvikelse har icke förebragts och torde heller icke föreligga. De rättssäkerhets- och andra synpunkter som gör ledigförklaring av även B-planstjänster angelägna bör anläggas även på dylika tjänster vid riksdagens verk. Att så bör ske beträffande tjänster under byråchefsnivån synes uppenbart. I största möjliga utsträckning bör jämväl byråchefstjänster (motsvarande) kungöras till ansökan lediga.

Vissa andra detaljer i förslaget till tjänstemannastadga har också uppmärksammats vid remissbehandlingen. När det gäller tjänstemans i 16 § berörda skyldighet att utöva tjänst hos »myndighet inom samma verksamhetsområde» säger sig *TCO-S* utgå från att härmed avses blott riksdagen och dess verk. Organisationen, som förklarar att den principiellt inte accepterar disciplinär behandling genom löneavdrag, ifrågasätter vidare nödvändigheten av att införa ett stadgande om disciplinbot genom löneavdrag vid riksbanken och riksgäldskontoret, där såvitt den har sig bekant nuvarande system har fungerat utan erinran.

Med avseende på formerna för tjänstetillsättning vid riksdagens verk yrkar *SR*, att förordnandetiden i förekommande fall skall ändras från »högst tre år i sänder» till »högst sex år i sänder», något som förutsätter ändring av de föreliggande förslagen beträffande bankoreglementet och reglementet för riksgäldskontoret.

Riksgäldsfullmäktige och *SR* berör båda bankoutskottets funktion som besvärinstans och framhåller det önskvärda i att möjligheten att få besvär prövade står öppen hela året.

Utskottet. Den av årets riksdag antagna statstjänstemannalagen (SFS nr 274), som träder i kraft den 1 januari 1966, blir tillämplig även på tjänstemännen vid riksdagen och dess verk. Detta innebär bl. a. att hittillsvarande offentlighetsrättsliga reglering av deras anställningsvillkor till väsentliga delar skall upphöra och ersättas av en reglering genom kollektivavtal. I detta sammanhang måste en rad åtgärder vidtagas för att anpassa förvaltningsorganisation och författningsbestämmelser till det nya rättsläget. I sin förevarande framställning har delegerade för riksdagens verk upptagit hithörande frågor till behandling och väckt ett flertal förslag syftande till att den beslutade reformen i fråga om tjänstemännens ställning skall kunna genomföras för riksdagsverkens del i samma mån som beträffande den Kungl. Maj:t underställda förvaltningen. Med avseende på riksdagens egna tjänstemän framlägger utskottet i sitt memorial nr 65 förslag om vissa motsvarande åtgärder.

Riksdagens förvaltningsorganisation prövas för närvarande av riksdagens organisationsutredning, som väntas avge betänkande därom under vårsessionen 1966. De förslag som delegerade för riksdagens verk nu framlägger är

därför delvis av provisorisk karaktär, och riksdagen torde inom en nära framtid ånyo få taga ställning till i vilken ordning kollektivavtal och därtill anslutande bestämmelser skall komma till stånd såväl vad gäller riksdagsverkens personal som vad gäller riksdagens egna tjänstemän.

I statstjänstemannalagen förutsättes, att ytterligare föreskrifter skall meddelas för tillämpningen av lagen. Kungl. Maj:t har, med giltighet från den 1 januari 1966, utfärdat en statstjänstemannastadga (SFS nr 601), där ett flertal sådana tillämpningsföreskrifter sammanförts. Delegerade föreslår att en liknande stadga, tjänstemannastadgan för riksdagens verk, skall få utfärdas av delegerade i huvudsaklig överensstämmelse med ett av dem framlagt förslag. Utskottet tillstyrker att en sådan stadga kommer till stånd. Med hänsyn såväl till arten av vissa bestämmelser vilka föreslås ingå i stadgan som till att en omprövning av riksdagens förvaltningsorganisation förestår torde emellertid stadgan böra utfärdas av utskottet, som också torde erhålla befogenhet att vidtaga erforderliga ändringar i stadgan. Om riksdagen godkänner vad utskottet här har uttalat avser utskottet att utfärda tjänstemannastadga för riksdagens verk i huvudsaklig överensstämmelse med det utkast som fogats som *bilaga 1* till detta utlåtande. Utkastet, som utgör en väsentligen redaktionell bearbetning av delegerades förslag till sådan stadga, överensstämmer i huvudsak med den av Kungl. Maj:t utfärdade statstjänstemannastadgan. Avvikelserna från denna är delvis betingade av att det gäller att meddela vissa för riksdagens verk specifika bestämmelser, exempelvis om vilken instans som skall fatta beslut som eljest ankommer på Kungl. Maj:t.

Delegerades avsikt har varit att sakliga ändringar i hittills gällande bestämmelser inte skall företagas i detta sammanhang, utom i den mån statstjänstemannalagens föreskrifter gör dem nödvändiga.

Utskottet ansluter sig i huvudsak till denna princip. När det gäller det av SACO och SR vid remissbehandlingen väckta förslaget om föreskrift att tjänster skall ledigförklaras i vidare utsträckning än som för närvarande sker, anser utskottet emellertid en viss modifikation av delegerades författningstext vara motiverad. Enligt utskottets mening bör undantag från ledigförklarande icke gälla för tjänst som har lönegradsbeteckningen ABp eller Ar och ej heller för tjänst i lönegrad B 1 eller B 2.

Avsikten att nu undvika sakliga ändringar kan komma i konflikt med avsikten att, när inte starka skäl talar i motsatt riktning, låta enhetliga regler gälla för såväl tjänstemän vid riksdagen och dess verk som tjänstemän vid den övriga statsförvaltningen. Utskottet finner det lämpligt att disciplinbestämmelserna vid riksdagens verk anpassas till dem som eljest gäller och anser sig därför inte böra beakta vad TCO-S anfört gentemot införande av löneavdrag såsom disciplinstraff. I fråga om vad samma remissinstans yttrat beträffande uttrycket »myndighet inom samma verksamhetsområde» vill utskottet uttala, att skyldighet för tjänsteman vid

ett riksdagens verk att utöva tjänst hos annan myndighet icke synes kunna avse tjänstgöring utanför riksdagen och dess verk. Av vad förut sagts följer att utskottet inte nu finner skäl att föreslå ändring av förordnandetidens längd vid riksbanken och riksgäldskontoret.

De av utskottet framlagda förslagen till ändringar i bankoreglementet, reglementet för riksgäldskontoret, instruktionen för riksdagens ombudsmän och reglementet för Nordiska rådets svenska delegation överensstämmer med delegerades och är till största delen föranledda av att vissa bestämmelser i dessa författningar ersätts av generella bestämmelser i statstjänstemannalagen och tjänstemannastadgan för riksdagens verk. Utskottet vill särskilt påpeka, att genom dessa ändringar samt föreslagen ändring i reglementet för riksdagsbiblioteket särskilt forum vid talan om ämbetsbrott avskaffas för ytterligare tjänstemän utöver dem som behandlats i propositionerna nr 146 och 167 (L:U:s utl. nr 36, BoU:s utl. nr 55). I det sistnämnda reglementet synes böra bibehållas en uttrycklig föreskrift om att tjänsten som överbibliotekarie innan den tillsättes skall kungöras ledig till ansökan. Utskottet har på denna punkt kompletterat delegerades förslag. I instruktionen för riksdagens revisorer bör utöver den ändring av § 5 som delegerade föreslagit göras en formell konsekvensändring i § 11.

Utskottet tillstyrker, att delegerade tills vidare beträffande tjänstemän vid riksdagens verk får samma befogenheter som tillkommer statens avtalsverk beträffande tjänstemän vid statsförvaltningen i övrigt. Likaledes tillstyrker utskottet, att delegerade bemyndigas att i samband med förhandlingsrättsreformen meddela andra erforderliga bestämmelser avseende tjänstemän vid riksdagens verk och i sak överensstämmande med bestämmelser som Kungl. Maj:t kan komma att utfärda med avseende på den allmänna statsförvaltningen. Delegerade torde även böra bemyndigas att vidtaga de övriga åtgärder som föreslagits i den till deras framställning fogade promemorian eller som eljest erfordras med anledning av övergången till ett nytt lönesystem för tjänstemännen vid riksdagens verk.

Delegerade, som redan förut haft vittgående bemyndiganden att fatta beslut i frågor om anställningsvillkor, får enligt förslaget ytterligare ansvarsfulla uppgifter. Därvid uppkommer givetvis frågan om en ändring av delegerades instruktion. Enligt bankoutskottets instruktion åligger det utskottet att utfärda instruktion för delegerade. I händelse av bifall till vad utskottet i detta utlåtande hemställer avser utskottet att utfärda sådan instruktion i huvudsaklig överensstämmelse med det utkast, vilket fogats till utlåtandet såsom *bilaga 8*.

Vid ikraftträdandet av statstjänstemannalagen och av tjänstemannastadgan för riksdagens verk bör 1936 års föreskrifter angående skyldighet för tjänsteman vid riksdagens verk att i vissa fall underkasta sig läkarundersökning m. m. samt 1938 års bestämmelser angående förhandlingsrätt för tjänstemän vid dessa verk upphävas. Utskottet tillstyrker alltså förslaget härom.

Lönenämnden för riksdagens verk torde vid utgången av innevarande år kunna helt upphöra med sin verksamhet. De uppgifter som från och med den 1 januari 1966 kunnat tillfalla lönenämnden torde i huvudsak kunna fullgöras av delegerade.

Utskottet förutsätter att delegerade på grundval av erhållna bemyndiganden kommer att upptaga förhandlingar med vederbörande personalorganisationer med sikte på att en kollektivavtalsreglering av anställningsförhållandena för tjänstemän vid riksdagens verk skall kunna komma till stånd före det instundande årsskiftet. I detta sammanhang aktualiseras också frågan om ett huvudavtal avseende riksdagens verk efter mönster av det huvudavtal som slutits beträffande den Kungl. Maj:t underställda statsverksamheten. Därest ett sådant huvudavtal kommer till stånd och upptager bestämmelser om att en särskild tjänstenämnd skall tillsättas för att förhindra samhällsfarliga konflikter vid riksdagens verk, torde det få ankomma på bankoutskottet att utse arbetsgivarpartens företrädare i denna nämnd.

Utskottet vill slutligen beröra de synpunkter som framförts på utskottets funktion som besvärinstans. Det bör i detta sammanhang noteras att hinder icke lärer föreligga för utskottet att i mån av behov sammanträda även under tiden mellan vår- och höstsession. Hithörande problem torde för övrigt beaktas av riksdagens organisationsutredning.

Åberopande vad ovan anförts hemställer utskottet,

att riksdagen i anledning av delegerades för riksdagens verk förevarande framställning måtte

1. besluta att delegerade tills vidare beträffande tjänstemän vid riksdagens verk skall äga befogenheter motsvarande dem som tillkommer statens avtalsverk beträffande statsförvaltningen i övrigt;

2. bemyndiga bankoutskottet att utfärda tjänstemannastadga för riksdagens verk i huvudsaklig överensstämmelse med *bilaga 1* till detta utlåtande samt vidtaga erforderliga ändringar i denna stadga;

3. bemyndiga delegerade att i enlighet med vad utskottet ovan anför i övrigt meddela med förhandlingsrättsreformen sammanhängande bestämmelser och vidtaga därav föranledda åtgärder;

4. godkänna, med tillämpning från och med den 1 januari 1966, ändringar i

- a) bankoreglementet,
- b) reglementet för riksgäldskontoret,
- c) reglementet för riksdagsbiblioteket,
- d) instruktionen för riksdagens ombudsmän,
- e) instruktionen för riksdagens revisorer av stats-, banko- och riksgäldsverken,

f) reglementet för Nordiska rådets svenska delegation av den lydelse som framgår av de till detta utlåtande fogade *bilagorna 2—7*;

5. upphäva från och med den 1 januari 1966 *dels* de av 1936 års riksdag godkända föreskrifterna angående skyldighet för tjänsteman vid riksdagens verk att i vissa fall underkasta sig läkarundersökning m. m. och *dels* de av 1938 års riksdag beslutade och av 1954 års riksdag ändrade bestämmelserna angående förhandlingsrätt för tjänstemän vid riksdagens verk;

6. besluta att lönenämnden för riksdagens verk skall upphöra vid utgången av år 1965;

7. bemyndiga bankoutskottet att utse företrädare för arbetsgivarparten i tjänstenämnd som på grund av huvudavtal mellan delegerade och arbetstagarorganisationerna kan komma att tillsättas i syfte att förhindra samhällsfarliga arbetskonflikter vid riksdagens verk.

Stockholm den 9 december 1965

På bankoutskottets vägnar:

C. G. REGNÉLL

Närvarande:

från f ö r s t a kammaren: herrar Ståhle, Hilding, Åke Larsson, Palm, Augustsson, Risberg, Lundberg och Wikberg;

från a n d r a kammaren: herr Regnéll, fru Renström-Ingenäs, herrar Berglund, Bengtsson i Landskrona, Larsson i Umeå, Rask, Börjesson i Glömminge och Fridolfsson i Rödeby.

Utkast

till

Tjänstemannastadga för riksdagens verk

Inledande bestämmelser

1 §.

Denna stadga gäller sådan anställning vid riksdagens verk på vilken statstjänstemannalagen den 3 juni 1965 (nr 274) är tillämplig.

2 §.

Stadgan gäller endast i den mån annat ej föreskrives av bankoutskottet eller myndighet som utskottet bestämmer.

3 §.

I stadgan avses

med statligt reglerad tjänst förutom tjänst hos riksdagen eller dess verk även annan statlig tjänst samt tjänst på vilken kommunaltjänstemannalagen den 3 juni 1965 (nr 275) är tillämplig och för vilken avlöningsförmånerna fastställas under medverkan av Kungl. Maj:t eller myndighet som Kungl. Maj:t bestämmer,

med göromålsförordnande förordnande som utan att avse vikariat innebär, att någon skall bestrida göromål vilka ankomma på innehavare av tjänst av visst slag,

med arvodestjänst tjänst som icke är ordinarie, extra ordinarie eller extra tjänst eller göromålsförordnande.

Vid tillämpning av stadgan på lönegradsplacerade tjänster anses den tjänst vara högst vars lönegradsnummer är högst men tjänst på löneplan B högre än tjänst på löneplan A.

4 §.

I fråga om göromålsförordnande gäller vad som föreskrives om vikariat.

Villkor för tjänst

5 §.

Ordinarie tjänst må endast den inneha som fyllt 21 år.

Extra ordinarie tjänst må endast den inneha som fyllt 19 år.

6 §.

Endast den som företett läkarintyg om sitt hälsotillstånd må utses till innehavare av tjänst.

Om icke särskilda skäl föranleda annat, gäller detta icke i fråga om den som tidigare erhållit tjänst förenad med rätt till statlig pension eller den som ifrågakommer till icke-ordinarie anställning, vilken beräknas vara så kort tid eller bli förenad med tjänstgöring av så ringa omfattning att rätt till statlig pension icke inträder.

7 §.

Läkarintyg som avses i 6 § skall vara utfärdat av läkare som myndigheten godkänner.

Intyg som företes i samband med ansökan till tjänst skall vara utfärdat tidigast sex månader före ansökningstidens utgång. Annat läkarintyg skall vara utfärdat tidigast sex månader innan myndigheten begärde intyget.

Intyg skall vara avfattat enligt formulär som fastställs eller godkänns av medicinalstyrelsen.

Tillsättning av tjänst

8 §.

Ordinarie tjänst med beteckningen Bo eller Ao tillsättes med konstitutorial.

Ordinarie tjänst med beteckningen p tillsättes med förordnande för bestämd tid.

Ordinarie tjänst med beteckningen r tillsättes med förordnande tills vidare. Förordnandet må meddelas att gälla längst till viss tidpunkt.

9 §.

Bestämmelsen i 6 § första stycket statstjänstemannalagen att tjänst som myndighet tillsätter skall kungöras ledig till ansökan gäller icke, utom i den mån annorlunda stadgas i reglemente eller instruktion för vederbörande myndighet,

1. tjänst som är placerad i lönegrad 3 eller högre på löneplan B;
2. extra ordinarie eller extra tjänst som
  - a) är placerad i lönegrad 18 eller lägre på löneplan A,
  - b) är tjänst i högstlönegrad och må placeras i högst lönegrad 18 eller lägre på löneplan A,
  - c) ingår i reglerad befordringsgång;
3. arvodestjänst.

Tjänst, som är inrättad som personlig tjänst, tillsättes utan att tjänsten kungjorts ledig till ansökan.

På tjänst, som tillsättes med förordnande för bestämd tid, må förnyat förordnande meddelas utan att tjänsten kungjorts ledig till ansökan.

10 §.

När myndighet skall tillsätta annan tjänst än som avses i 9 §, kungöres tjänsten ledig till ansökan genom att myndigheten utfärdar kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar med föreläggande av tre veckors ansökningstid, räknat från dagen för kungörandet. Kungörelsen anslås i myndighetens lokal.

11 §.

Tillkännagivande om myndighets beslut om tillsättning av tjänst, vilken kungjorts ledig, eller beslut att icke tillsätta sådan tjänst anslås genast i myndighetens lokal med uppgift om den dag då anslaget skedde.

12 §.

Tillkännagivande om myndighets beslut om tillsättning av tjänst, vilken icke kungjorts ledig, anslås genast i myndighetens lokal med uppgift om den dag då anslaget skedde. Detta gäller dock icke när fråga är om

- a) befordran i reglerad befordringsgång,
- b) tillsättning av tjänst som avses i 9 § andra stycket,
- c) tillsättning av arvodestjänst,
- d) tillsättning av tjänst med någon som är anställd som aspirant på tjänsten,
- e) tillfällig anställning.

13 §.

När tjänst kungöres ledig på nytt, anses den som sökt tjänsten vid det föregående tillfället och icke återkallat sin ansökan kvarstå som sökande. Om särskilda skäl föreligga, äger myndigheten föreskriva att sökande, som icke återkallat sin ansökan och som önskar kvarstå som sökande, skall meddela detta till myndigheten före ansökningstidens utgång. Föreskriften skall framgå av kungörelsen, om icke myndigheten på annat sätt underrättat varje kvarstående sökande om föreskriften.

Tillsättning av vikariat m. m.

14 §.

Vikariat på ordinarie, extra ordinarie eller extra tjänst, vilket beräknas vara minst sex månader i följd med minst halvtidstjänstgöring (långtidsvikariat), tillsättes i samma ordning som tjänsten.

Bestämmelserna i första stycket gälla icke när förordnande på långtidsvikariat meddelas tjänsteman som enligt 16 § är skyldig att utöva tjänsten utan tidsbegränsning eller som omedelbart dessförinnan innehåft sådant vikariat på tjänsten eller på annan lika hög tjänst med väsentligen likartade arbetsuppgifter.

Förordnande på långtidsvikariat må meddelas endast den som är behörig att inneha tjänsten.

15 §.

När innehavare av tjänst innehar långtidsvikariat på högre statligt reglerad tjänst, är han tjänstledig från den tjänst han innehar utan särskilt beslut därom.

Skyldighet att utöva annan tjänst

16 §.

Innehavare av ordinarie, extra ordinarie eller extra tjänst är skyldig att med frånträdande av utövningen av tjänsten utöva annan ordinarie, extra ordinarie eller extra statlig tjänst hos riksdagen underställd myndighet eller inrättning inom samma verksamhetsområde eller bestrida göromål som ankomma på innehavare av sådan tjänst hos myndighet eller inrättning inom området. Deltidsanställd tjänsteman är icke skyldig att fullgöra tjänstgöring av större omfattning än som åligger honom i hans egen tjänst.

Tjänsteman är dock icke skyldig att under längre tid än sammanlagt tre månader av samma kalenderår utöva högre tjänst eller bestrida göromål som ankomma på innehavare av sådan tjänst. Detta gäller icke när aspirant på ordinarie eller extra ordinarie tjänst förordnas att utöva nämnda tjänst eller när innehavare av tjänst i reglerad befordringsgång förordnas att utöva tjänst med likartade arbetsuppgifter i högst samma lönegrad som den högsta tjänsten i befordringsgången.

Disciplinstraff m. m.

17 §.

Bestämmelserna i 18 § första stycket statstjänstemannalagen skola äga tillämpning å innehavare av tjänst som byråchef eller därmed jämställd eller högre tjänst vid riksdagens verk.

18 §.

Löneavdrag som avses i 19 § statstjänstemannalagen bestämmes för dag till belopp motsvarande de procent av tjänstemannens lön för dag i 30-dagarsmånad som anges i följande tabell. Belopp som icke slutar på helt tiotal ören jämkas till närmast lägre hela tiotal.

Lön för månad i kronor	Procenttal
1 600.....	16
1 601—2 900.....	18
2 901—4 200.....	20
4 201—.....	22

Med lön för månad avses för den som innehar eller uppehåller lönegradsplacerad tjänst månadslönebeloppet enligt den för honom tillämpliga löne-

klassen och för annan tjänsteman en på motsvarande sätt beräknad månadslön.

*Läkarundersökning enligt 27 §
statstjänstemannalagen*

19 §.

Fråga om läkarundersökning enligt 27 § statstjänstemannalagen av tjänsteman prövas beträffande tjänsteman hos riksbanken, riksgäldskontoret, riksdagens justitieombudsman eller riksdagens militieombudsman av vederbörande fullmäktige eller ombudsman. Beträffande tjänsteman hos annat riksdagens verk prövas sådan fråga, om den gäller tjänsteman som ej kan dömas till disciplinstraff, av delegerade för riksdagens verk och i annat fall av vederbörande myndighet.

20 §.

Innan myndighet beslutar om läkarundersökning, skall myndigheten inhämta utlåtande från verks-, anvisnings- eller konsultationsläkare, huruvida tjänstemannen bör underkastas läkarundersökning. Sedan utlåtandet inkommit, skall myndigheten inhämta utlåtande i frågan från medicinalstyrelsen, om det icke är uppenbart att anledning saknas därtill.

Tillfälle skall beredas tjänstemannen att skriftligen eller, om han påfordrar det eller det eljest finnes lämpligt, muntligen uttala sig i ärendet. Därvid äger han anlita biträde.

21 §.

Läkarundersökning verkställs av läkare som medicinalstyrelsen utser.

22 §.

Visar intyg över läkarundersökningen att tjänstemannen lider av sjukdom, vanförhet, lyte eller annat därmed jämförligt förhållande, må myndigheten föreskriva att tjänstemannen efter viss tid skall förete nytt intyg om sitt hälsotillstånd av den läkare som utfärdat det förra intyget eller av annan läkare som medicinalstyrelsen utser.

23 §.

Intyg över läkarundersökning enligt 19 eller 22 § skall vara avfattat enligt formulär som medicinalstyrelsen fastställer. Åberopar tjänstemannen mot sådant intyg annat läkarintyg, skall myndigheten inhämta utlåtande från medicinalstyrelsen.

24 §.

Deltaga flera i avgörandet av fråga som avses i 19 §, 20 § första stycket eller 22 §, äga rättegångsbalkens regler om omröstning i överrätt i fråga om ansvar motsvarande tillämpning.

Avstängning

25 §.

Fråga om avstängning enligt 26 eller 27 § statstjänstemannalagen av tjänsteman prövas av den myndighet som enligt vad i 19 § denna stadga sagts äger besluta om läkarundersökning av tjänstemannen.

I ärende om avstängning enligt 27 § statstjänstemannalagen äga bestämmelserna i 20 § andra stycket och 24 § denna stadga motsvarande tillämpning.

Förening av tjänster

26 §.

Tjänsteman må endast i de fall som anges i 27 och 28 §§ samtidigt inneha mer än en statligt reglerad tjänst.

27 §.

Tjänsteman må samtidigt inneha

a) ordinarie tjänst, som tillsättes med fullmakt eller konstitutorial, eller extra ordinarie tjänst och ordinarie statlig tjänst, som tillsättes med förordnande tills vidare,

b) ordinarie tjänst och högre extra ordinarie tjänst,

c) ordinarie eller extra ordinarie tjänst och högre extra tjänst,

d) två extra ordinarie eller extra halvtidstjänster.

Förening av tjänster enligt a), b) eller c) må dock ske endast om tjänstemannen skall utöva den av de båda tjänsterna som nämnts sist. Tjänstemannen är tjänstledig från den andra tjänsten utan särskilt beslut därom.

Tjänsteman må i annat fall än som avses i d) samtidigt inneha ordinarie eller extra ordinarie tjänst och lika hög eller lägre extra tjänst, om tjänstledighet beviljas från den ordinarie eller extra ordinarie tjänsten.

28 §.

Tjänsteman må samtidigt inneha ordinarie, extra ordinarie eller extra tjänst och arvodestjänst eller mer än en arvodestjänst, om han utan tjänstledighet kan utöva båda tjänsterna eller erhåller den tjänstledighet som behöves för att kunna utöva dem.

29 §.

När innehavare av tjänst åtnjuter tjänstledighet för att inneha annan tjänst, skall han vid tillämpningen av 14 § andra stycket, 16 § andra stycket, 19 § och 25 § behandlas som om han innehade endast den senare tjänsten.

Anställningars upphörande

30 §.

I fråga om tjänst eller vikariat prövas fråga om anställnings upphörande enligt 30 eller 31 §, 32 § första stycket a) eller b) eller 35 eller 36 § stats-

tjänstemannalagen av den myndighet hos vilken tjänstemannen är anställd.

Fråga om anställnings upphörande enligt 32 § första stycket c) eller andra stycket statstjänstemannalagen samt om sådan förflyttning av tjänsteman som avses i 37 § andra stycket första punkten statstjänstemannalagen prövas av delegerade för riksdagens verk.

31 §.

Om innehavare av tjänst, som tillsatts med konstitutorial eller förordnande tills vidare, blir innehavare av annan statligt reglerad tjänst och förening av tjänsterna ej må ske, upphör den förra anställningen utan iakttagande av eljest gällande bestämmelser om uppsägning.

32 §.

Långtidsvikariat som tillsatts med förordnande tills vidare upphör utan iakttagande av eljest gällande bestämmelser om uppsägning, om tjänstemannen är eller blir innehavare av lika hög eller högre statligt reglerad tjänst eller långtidsvikariat på sådan tjänst och skall utöva tjänsten eller det senare vikariatet. Detsamma gäller beträffande annat vikariat som tillsatts med förordnande tills vidare, om tjänstemannen är eller blir innehavare av statligt reglerad tjänst eller vikariat på sådan tjänst och skall utöva tjänsten eller det senare vikariatet.

Bestämmelserna i första stycket gälla icke, när tjänstemannen utan tjänstledighet kan utöva såväl vikariatet som tjänsten eller båda vikariatet.

Tjänstgöringsintyg

33 §.

Myndighet skall på begäran av tjänsteman utfärda intyg om hans tjänstgöring hos myndigheten.

Särskild bestämmelse

34 §.

Har Konungen meddelat förordnande enligt 40 § andra stycket statstjänstemannalagen äga delegerade för riksdagens verk meddela motsvarande förordnande för tjänstemän vid riksdagens verk.

Denna stadga träder i kraft den 1 januari 1966.

Om tjänst kungjorts ledig till ansökan före stadgans ikraftträdande, skola äldre bestämmelser om tillsättning av tjänsten tillämpas i tillsättningsärendet. Detsamma gäller beträffande tillsättning av vikariat som kungjorts ledigt till ansökan före stadgans ikraftträdande.

**Förslag
till
ändring i bankoreglementet**

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

§ 16.

Mom. 5. Envar av — — — — — 10 500 kronor.

Därjämte utgå — — — — — för år.

Är fullmäktig — — — — — som deputerad.

*Beträffande den avlöning, som —
utöver i förekommande fall utgående
arvode såsom fullmäktig — till-
kommer riksbankschefen och vice
riksbankschefen, stadgas i avlönings-
reglementet för riksdagens verk.*

§ 31.

*Mom. 1. Innan ordinarie tjänst
med lönegradsbeteckningen Ao till-
sättes, skall tjänsten till ansökan kun-
göras ledig genom anslag inom ban-
kens samtliga kontor samt dessutom,
beträffande tjänst i någon av löne-
graderna Ao 15—26, genom tillkän-
nagivande i Post- och Inrikes Tid-
ningar. Ansökningstiden må ej un-
derstiga fjorton dagar. Kungörelse
skall såvitt möjligt avse tjänst i viss
lönegrad.*

*Mom. 2. Anmäler sig icke någon
lämplig och skicklig sökande, skall
ny ansökningstid utsättas.*

§ 32.

*Till ledig tjänst skall den sökande
utes, som är för tjänsten mest lämp-
lig och skicklig.*

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

§ 33.

Ordinarie tjänster tillsätts av fullmäktige.

För ordinarie tjänstemän med lönegradsbeteckningen Ao utfärdas konstitutorial.

Ordinarie tjänstemän med lönegradsbeteckningen ABp eller Bp förordnas för viss tid, högst tre år i sänder.

Ordinarie tjänstemän med lönegradsbeteckningen Ar eller Br förordnas tillsvidare.

Ordinarie tjänster tillsätts av fullmäktige; tjänster med lönegradsbeteckningen ABp eller Bp genom förordnande för högst tre år i sänder.

§ 36.

Beträffande tjänstemännens avlönings- och pensionsförhållanden är särskilt stadgat.

§ 37.

Fullmäktige äga uppdraga åt direktionen, industristyrelsen, styrelse vid avdelningskontor, bankdirektör eller avdelningschef vid huvudkontoret samt direktören vid sedeltryckeriet eller pappersbruket att besluta om tjänstledighet för dem underordnad personal ävensom att förordna om uppehållande av ledigbliven tjänst.

§ 38.

Tjänsteman, som förklaras omyndig, skall avhållas från tjänstgöring så länge omyndighetstillståndet fortfar.

Bliver omyndighetsförklaringen icke hävd inom två år, skall han från tjänsten skiljas; dock äga fullmäktige, om omyndighetstillståndet föranletts av sjukdom, att efter omständigheterna förfara.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

§ 39.

Mom. 1. Tjänsteman, som försatts i konkurs, skall genast avhållas från tjänstgöring och skall från tjänsten skiljas, om han icke senast ett år efter det tiden för bevakning av fordran i konkursen gått till ända, eller, där konkursen blivit avskriven jämlikt 185 § konkurslagen, från det beslut om avskrivning meddelades, styrker sig vara befriad från borgenärernas krav.

Mom. 2. Om tjänstemans ekonomiska ställning blivit sådan, att fullmäktige finna hans fortsatta bestriktande av tjänsten icke böra äga rum, äga fullmäktige avhålla honom från tjänstgöring, till dess hans ställning blivit ordnad.

§ 40.

Mom. 1. Om ordinarie tjänsteman begått mindre förseelse i tjänsten eller visat vanvördnad eller ohörsamhet mot förman och ej låter sig rätta av ledamots av direktionen eller vederbörande kontorsstyrelses tillsägelser och föreställningar, eller om sådan tjänsteman gör sig skyldig till större fel eller försummelse i sin befattning eller beträdes med ovärdigt uppförande i allmänna levernet, skall detta anmälas för fullmäktige. Sedan för sakens bedömande erforderliga upplysningar infordrats samt tjänstemannen beretts tillfälle att sig förklara, skall han inför fullmäktige tillrättavisas och varnas.

Mom. 2. Därest tjänsteman, som sålunda erhållit varning, ej därav låter sig rätta utan gör sig skyldig till ny förseelse, skall, efter anmälan

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

härom hos fullmäktige, hans skriftliga förklaring infordras, och äga därefter fullmäktige att med hänsyn till förekommande omständigheter avhålla honom från tjänstgöring under viss tid med förlust av lönen, så framt ej jämlikt 28 §, III. avlöningsreglementet för riksdagens verk finnes skäligt låta honom uppbära någon del därav.

Mom. 3. Skulle tjänsteman, vilken förut för tjänsteförsummelse eller annat i mom. 1 här ovan omförmått förhållande avhållits från tjänstgöring, ånyo göra sig skyldig till dylik förseelse, ankommer på fullmäktige att efter anmälan härom och infordrande av tjänstemannens skriftliga förklaring, med hänsyn till förseelsens beskaffenhet antingen ytterligare avhålla honom från tjänstgöring, dock under minst 6 månader med förlust av lönen eller, i fråga om tjänsteman tillsatt medelst konstitutorial, förflytta honom till tjänst i lägre lönegrad, därvid bestämmelserna i 25 § 2 mom. avlöningsreglementet skola äga tillämpning, eller ock skilja tjänstemannen från tjänsten.

Mom. 4. Extra ordinarie tjänsteman, som gjort sig skyldig till fel eller försummelse i tjänsten eller låtit klandervärt uppförande komma sig till last och ej låter sig av ledamots av direktionen, vederbörande kontorsstyrelses eller direktörs vid sedeltryckeriet eller pappersbruket tillsägelser och föreställningar rätta, må, där förseelsens art så anses påkalla, omedelbart skiljas från riksbankens tjänst, ändock att viss upp-

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

sägningstid kan hava blivit bestämd.

Mom. 5. Om tjänstefel är av sådan beskaffenhet, att i anledning därav anmälan sker för anställande av åtal, må fullmäktige i sammanhang härmed avhålla vederbörande tjänsteman från tjänstgöring.

Mom. 6. Beslut, varigenom tjänsteman enligt denna paragraf avhålls från tjänstgöring, förflyttas till tjänst i lägre lönegrad eller skiljes från tjänsten, skall jämte besvärshänvisning honom skriftligen meddelas.

§ 41.

Över beslut av fullmäktige, vilka grunda sig på stadgandena i §§ 29—32 eller 37—40 i detta reglemente eller avse tillämpning av gällande avlöningsbestämmelser för tjänstemän vid riksbanken eller pensionsbestämmelser för sådana tjänstemän eller deras efterlevande eller vilka innefatta vägran att utlämna allmän handling, må besvär anföras hos bankoutskottet.

Över beslut av fullmäktige, vilka grunda sig på statstjänstemannalagen eller bestämmelse som meddelats med stöd av lagen eller grunda sig på stadgandena i §§ 29 och 30 i detta reglemente eller innefatta vägran att utlämna allmän handling, må besvär anföras hos bankoutskottet.

Missnöje med — — — — — offentligen tillkännagivet.

Besvären skola — — — — — till fullmäktige.

Besvär, som — — — — — till bankoutskottet.

§ 42.

Mom. 1. För arbetarna vid sedeltryckeriet och pappers bruket äga fullmäktige att fastställa lön och övriga förmåner.

Mom. 2. Arbetarnas pensionsförhållanden äro angivna i 1947 års tjänste- och familjepensionsreglementen för arbetare samt av delegerade för riksdagens verk utfärdade

(Nuvarande lydelse)

övergångsbestämmelser för riksbankens arbetare.

Över beslut av fullmäktige i ärenden, som avse tillämpning av förenämnda pensionsreglementen och övergångsbestämmelser, må besvär anföras hos bankoutskottet.

Beträffande anmälan om missnöje med sådant beslut samt tiden för besvär ingivande till fullmäktige ävensom rörande yttrande över besvären skola bestämmelserna i § 41 äga motsvarande tillämpning.

(Föreslagen lydelse)

Förslag
till
ändring i reglementet för riksgäldskontoret

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

§ 19.

Över fullmäktiges beslut i ärenden, som röra *tjänstemännen i riksgäldskontoret och riksdagens ekonomibyrå* eller andra enskilda personer, äger den eller de, på vilkas rätt dessa beslut kunna inverka, att hos bankoutskottet anföra besvär.

Över fullmäktiges beslut i ärenden, som grunda sig på *statstjänstemannalagen eller bestämmelse som meddelats med stöd av lagen eller som eljest, utan att avse ingående eller tillämpning av kollektivavtal*, röra enskild person, må besvär anföras hos bankoutskottet.

Missnöje med ————— offentligen tillkännagivet.
Besvären skola ————— till bankoutskottet.

§ 21.

Beträffande avlöning till riksgäldsdirektören och riksgäldsdirektörens ersättare stadgas i avlöningsreglementet för riksdagens verk.

§ 61.

1. Ordinarie tjänster i riksgäldskontoret och riksdagens ekonomibyrå tillsätts av fullmäktige, tjänst i lönegraden B 1, efter anmälan av riksgäldsdirektören och tjänst med lön enligt löneplan A, sedan densamma kungjorts till ansökan ledig.

Ordinarie tjänster i riksgäldskontoret och riksdagens ekonomibyrå tillsätts av fullmäktige; tjänst med lönegradsbeteckningen Bp genom förordnande för högst tre år i sänder.

2. Kungörelse om ledig tjänst skall ske genom anslag inom riksgäldskontoret och riksdagens ekonomibyrå samt dessutom, beträffande tjänst i någon av lönegraderna A 14—27,

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

genom tillkännagivande i Post- och inrikes tidningar. Ansökningstiden må ej understiga fjorton dagar. Kungörelsen skall såvitt möjligt avse tjänst i viss lönegrad.

Till ledig tjänst skall den sökande utses, som är för tjänsten mest lämplig och skicklig.

Anmäler sig icke någon lämplig och skicklig sökande, skall ny ansökningstid utsättas.

3. Pröva fullmäktige ledigbliven tjänst kunna umbäras, äga fullmäktige låta med tillsättning därav anstå ävensom, därest fullmäktige anse tjänst lämpligen kunna ersättas med tjänst i lägre lönegrad, förordna om tillsättande av sådan tjänst.

§ 62.

För ordinarie tjänsteman med lönegradsbeteckningen Ao eller Bo utfärdas konstitutorial.

Ordinarie tjänsteman med lönegradsbeteckning Bp förordnas för högst tre år i sänder.

§ 63.

1. Om ordinarie tjänsteman begått mindre förseelse i tjänsten eller visat vanvårdnad eller ohörsamhet mot förman och ej låter sig rätta av riksgäldsdirektörens tillsägelser och föreställningar, eller om sådan tjänsteman gör sig skyldig till större fel eller försummelse i sin befattning eller beträdes med ovärdigt uppförande i allmänna levernet, skall detta anmälas för fullmäktige. Sedan för sakens bedömande erforderliga upplysningar inforrats samt tjänstemannen beretts tillfälle att sig för-

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

klara, skall han inför fullmäktige tillrättavisas och varnas.

2. Därest tjänsteman, som sålunda erhållit varning, ej därav låter sig rätta utan gör sig skyldig till ny förseelse, skall, efter anmälan härom hos fullmäktige, hans skriftliga förklaring infordras, och äga därefter fullmäktige att med hänsyn till förekommande omständigheter avhålla honom från tjänstgöring under viss tid med förlust av lönen, såframt ej jämlikt § 28 III andra stycket avlöningsreglementet för riksdagens verk finnes skäligt låta honom upp- bära viss del därav.

3. Skulle tjänsteman, vilken förut för tjänsteförsummelse eller annat i mom. 1 här ovan omförmäلت förhållande avhållits från tjänstgöring, ånyo göra sig skyldig till dylik förseelse, ankommer på fullmäktige att efter anmälan härom och infordrande av tjänstemannens skriftliga förklaring med hänsyn till förseelsens beskaffenhet antingen ytterligare avhålla honom från tjänstgöring, dock under minst 6 månader med förlust av lönen, eller förflytta honom till tjänst i lägre lönegrad, därvid bestämmelserna i § 25 mom. 2 avlöningsreglementet skola äga tillämpning, eller ock skilja honom från tjänsten.

4. Extra ordinarie tjänsteman, som gjort sig skyldig till fel eller försummelse i tjänsten eller låtit klandervärt uppförande komma sig till last och ej låter sig av riksgäldsdirektörens tillsägelser och föreställningar rätta, må, där förseelsens art så anses påkalla, omedelbart skiljas från

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

riksgäldskontorets tjänst, ändock att viss uppsägningstid kan hava blivit bestämd.

5. Om tjänstefel är av sådan beskaffenhet, att i anledning därav anmälan sker för anställande av åtal, må fullmäktige i sammanhang härmed avhålla vederbörande tjänsteman från tjänstgöring.

6. Beslut, varigenom tjänsteman enligt denna paragraf avhålls från tjänstgöring, förflyttas till tjänst i lägre lönegrad eller skiljes från tjänsten, skall jämte besvärshänvisning honom skriftligen meddelas.

§ 64.

På fullmäktiges prövning beror, huruvida tjänsteman i riksgäldskontoret, som blivit nödsakad till borgenärer avträda sin egendom, må vidare bibehålla och utöva sin befattning.

Förslag

till

ändring i reglementet för riksdagsbiblioteket

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

§ 18.

Tjänstemän vid riksdagsbiblioteket tillsätts eller antagas av styrelsen. Ordinarie tjänstemän tillsätts genom konstitutorial.

Vid ledighet å tjänst utfärdar styrelsen kungörelse, som införes i allmänna tidningarna och anslås i bibliotekets lokaler i riksdagshuset, med föreläggande av tre veckors ansökningstid, räknat från dagen för kungörandet i allmänna tidningarna.

Tillkännagivande om styrelsens beslut skall ofördröjligen anslås i bibliotekets lokaler i riksdagshuset tillika med uppgift å den dag, då anslaget skedde.

Anmäler sig icke någon lämplig och skicklig sökande, skall ny ansökningstid utsättas.

Vad i andra stycket sägs skall icke gälla tjänst i reglerad befodringsgång.

§ 22.

Ansökan om avsked eller entledigande prövas och avgöres av styrelsen.

Om avsked och entledigande är i övrigt stadgat i särskilda författningar om tjänstepension.

§ 23.

Beträdes överbibliotekarien med ämbetsbrott, som i 25 kap. 1—4 §§

Tjänstemän vid riksdagsbiblioteket tillsätts eller antagas av styrelsen.

Tjänsten som överbibliotekarie skall liksom annan tjänst, om vilken så är stadgat, innan den tillsättes kungöras ledig till ansökan.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

strafflagen omförmäles, sker åtal därför vid Svea hovrätt.

§ 24.

Asidosätter annan tjänsteman än överbibliotekarien av försummelse, oförstånd eller oskicklighet vad honom åligger enligt detta reglemente, arbetsordning eller annan författning, särskild föreskrift eller tjänstens beskaffenhet eller visar han klandervärt uppförande i tjänsten eller vanvördnad mot förman, må styrelsen efter omständigheterna döma honom till varning eller till löneavdrag under högst trettio dagar eller till suspension i högst tre månader från tjänst och lön. Har tjänsteman gjort sig skyldig till fel av svårare beskaffenhet eller har han icke låtit sig rätta av tidigare ådömd bestraffning, må han dömas till avsättning.

Löneavdrag skall bestämmas till belopp motsvarande A-avdrag enligt statens grundlöneförordning eller, därest denna icke är tillämplig på tjänstemannen, det motsvarande avdrag som skulle hava bestämts om tjänstemannen varit löneplansanställd.

Innan styrelsen prövar fråga om disciplinär bestraffning av tjänsteman, skall denne beredas tillfälle att antingen skriftligen eller, om han det påfordrar eller så prövas lämpligt, vid muntligt förhör inför styrelsen, uttala sig om vad som åberopas mot honom. Han må därvid anlita biträde av försvarare.

§ 25.

Styrelsen åligger att till åtal anmäla i § 24 avsedd tjänsteman, som är

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

skäligen mistänkt för brott som avses i 25 kap. 1—3 §§ strafflagen eller för annat brott i tjänsten varå enligt lag kan följa frihetsstraff.

Oaktat sådant fall som i första stycket sägs icke föreligger, åligger det styrelsen att till åtal anmäla tjänsteman, som är skäligen mistänkt för brott i tjänsten, såvida enskild målsägande finnes eller skadestånd eljest kan ifrågakomma, så ock då tjänstemannen bestrider vad som lägges honom till last och tillfredsställande utredning icke kan åstadkommas genom styrelsens försorg.

§ 26.

Vidtages åtgärd för att anställa åtal eller inleda disciplinärt förfarande mot tjänsteman, äger styrelsen, om särskilda skäl därtill äro, avstänga honom från utövning av tjänsten, dock icke längre än till dess lagakraftägande dom eller beslut föreligger.

§ 27.

Över styrelsens beslut i mål, som röra bibliotekets tjänstemän eller innefatta vägran att utlämna allmän handling äger den, på vars rätt beslutet kan inverka, att hos bankoutskottet anföra besvär.

Över styrelsens beslut som grunda sig på statstjänstemannalagen eller bestämmelse som meddelats med stöd av lagen eller som innefatta vägran att utlämna allmän handling, må besvär anföras hos bankoutskottet.

Missnöje med — — — — — offentligen tillkännagivet.

Besvären skola — — — — — till bankoutskottet.

Förslag

till

ändring i instruktionen för riksdagens ombudsmän

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

27 §.

Ombudsman antager — — — — — sin expedition.

Ansökan om avsked eller entledigande prövas av ombudsman.

28 §.

Tjänsteman vid ombudsmans expedition vare skyldig att efterkomma ombudsmannens föreskrifter i tjänsten, och äge denne att mellan tjänstemännen fördela göromålen. Ombudsman må bemyndiga kanslichef och byråchef att på eget ansvar vidtaga åtgärd för ärendes beredande.

Ombudsman äger bemyndiga kanslichef och byråchef att på eget ansvar vidtaga åtgärd för ärendes beredande.

29 §.

Beträdes kanslichef eller byråchef eller därmed jämställd eller högre tjänsteman vid ombudsmans expedition med ämbetsbrott, som i 25 kap. 1—4 §§ strafflagen omförmäles, sker åtal därför vid Svea hovrätt.

30 §.

Asidosätter annan tjänsteman vid ombudsmans expedition än i 29 § sägs av försummelse, oförstånd eller oskicklighet vad honom åligger enligt lag, denna instruktion eller annan författning, särskild föreskrift eller tjänstens beskaffenhet eller visar han klandervärt uppförande i

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

tjänsten eller vanvördnad mot förman må den ombudsman, under vilken han lyder, efter omständigheterna döma honom till varning eller till löneavdrag under högst trettio dagar eller till suspension i högst tre månader från tjänst och lön. Har tjänsteman gjort sig skyldig till fel av svårare beskaffenhet eller har han icke låtit sig rätta av tidigare ådömd bestraffning, må han dömas till avsättning.

Löneavdrag skall bestämmas till belopp motsvarande A-avdrag enligt avlöningsreglementet för riksdagens verk.

Innan ombudsman prövar fråga om disciplinär bestraffning av tjänsteman, skall denne beredas tillfälle att antingen skriftligen eller, om han det påfordrar eller så prövas lämpligt, vid muntligt förhör inför ombudsmannen, uttala sig om vad som åberopas mot honom. Han må därvid anlita biträde av försvarare.

31 §.

Vidtages åtgärd för att anställa åtal eller inledes disciplinärt förfarande mot tjänsteman vid ombudsmans expedition, äge ombudsman, om särskilda skäl därtill äro, med omedelbar verkan avstänga honom från utövning av tjänsten, dock icke för längre tid än till dess lagakraftägande dom eller beslut föreligger.

32 §.

Vad i 30 och 31 §§ stadgas om tjänsteman gäller icke den som i sin tjänst hos ombudsman är underkastad ansvar såsom krigsman.

Förslag

till

ändring i instruktionen den 22 maj 1925 (nr 144) för riksdagens revisorer av stats-, banko- och riksgäldsverken

(Nuvarande lydelse)

Förelaggen lydelse)

§ 5.

Till revisorernas — — — — — tre år.

Biträdes- och — — — — — riksdagens ekonomibyrå.

Den personal, som härutöver Den personal, som härutöver prövas erforderlig, anställs av re- vas erforderlig, anställs av reviso- visorerna, vilka även bestämma er- rerna.
sättningen för sådan personal.

I mån — — — — — särskilda sakkunniga.

Avlöningarna till — — — — — av riksgäldskontoret.

Över beslut av revisorerna, vilka grunda sig på statstjänstemannalagen eller bestämmelse som meddelats med stöd av lagen, må besvär anföras hos riksdagens bankoutskott. Dessa skola ingivas till revisorerna, som ha att, jämte utlåtande däröver, så snart ske kan överlämna besvären till bankoutskottet. Besvärtiden beräknas beträffande sådant beslut om tjänstetillsättning, som tillkännagives genom anslag, från den dag då beslutet anslags.

§ 11.

Utom den av revisorerna bestämda ersättning till i § 5 omförmälda tjänstemän och vaktpersonal må revisorerna på riksgäldskontoret anvisa ersättning för kostnader, som kunna föränledas av verkställda resor, samt andra för revisionsarbetet nödiga utgifter.

Till i § 5 omförmälda tjänstemän och vaktpersonal må revisorerna på riksgäldskontoret anvisa ersättning för kostnader, som kunna föränledas av verkställda resor, samt andra för revisionsarbetet nödiga utgifter.

Förslag

till

ändring i reglementet för Nordiska rådets svenska delegation

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

§ 5.

Delegationen och — — — — — kansli (kanslichef).

För kansliets tjänstemän skall i fråga om tjänsteförsummelse m. m. vad som är föreskrivet i §§ 23—26 reglementet för riksdagsbiblioteket äga motsvarande tillämpning; därvid skall vad som är stadgat om överbibliotekarien gälla kanslichefen och om styrelsen delegationen.

§ 8.

Över delegationens beslut i ärenden, som röra kansliets tjänstemän eller innefatta vägran att utlämna allmän handling, må besvär anföras hos riksdagens bankoutskott. Dessa skola ingivas till delegationen, som har att, jämte utlåtande däröver, så snart ske kan överlämna besvären till bankoutskottet. Besvärstiden beräknas beträffande sådant beslut om tjänstetillsättning, som tillkännagives genom anslag, från den dag då anslaget skedde.

Över delegationens beslut som grunda sig på statstjänstemannalagen eller bestämmelse som meddelats med stöd av lagen eller som innefatta vägran att utlämna allmän handling, må besvär anföras hos riksdagens bankoutskott. Dessa skola ingivas till delegationen, som har att, jämte utlåtande däröver, så snart ske kan överlämna besvären till bankoutskottet. Besvärstiden beräknas beträffande sådant beslut om tjänstetillsättning, som tillkännagives genom anslag, från den dag då beslutet anslogs.

Utkast

till

Instruktion för delegerade för riksdagens verk

§ 1.

1. Delegerade för riksdagens verk utgöras av två av fullmäktige i riksbanken och två av fullmäktige i riksgäldskontoret, vilka vederbörande fullmäktige inom sig utse för ett år i sänder, samt ordföranden i styrelsen för riksdagsbiblioteket. Vardera fullmäktige och riksdagsbibliotekets styrelse utser dessutom inom sig en suppleant, att inträda vid förfall för delegerad, som utsetts av vederbörande institution.

Gäller fråga, som enligt reglementet skall av delegerade avgöras, tjänsteman vid justitieombudsmansexpeditionen eller militieombudsmansexpeditionen, skall vederbörande ombudsman beredas tillfälle att delta i ärendets avgörande.

2. Delegerade utse inom sig ordförande och vice ordförande.

3. Ersättning till delegerade utgår enligt grunder, som bestämmas av riksdagens bankoutskott.

§ 2.

Delegerade äro central myndighet för förhandling om anställningsvillkor för tjänstemän vid riksdagens verk.

Delegerade ha därjämte att till prövning och avgörande upptaga ärenden, som av riksdagen hänskjutas till delegerade eller som det eljest ankommer på delegerade att handlägga jämlikt bestämmelser, utfärdade med stöd av riksdagens bemyndigande.

§ 3.

Delegerade skola inom sitt verksamhetsområde söka åstadkomma överensstämmelse med vad som i fråga om anställningsvillkor gäller beträffande närmast jämförliga tjänstemän vid den Kungl. Maj:t underställda statsförvaltningen.

§ 4.

Angår förhandlingsfråga visst riksdagens verk bör verket beredas tillfälle att låta sig representeras vid förhandlingarna.

Vid förhandlingar som avse fråga av större vikt böra delegerade samråda med statens avtalsverk.

§ 5.

Är kollektivavtal som delegerade träffa av beskaffenhet att bära godkännas av riksdagen skall i avtalet intagas förbehåll om sådant godkännande.

§ 6.

Delegerade ha att meddela de föreskrifter och anvisningar som behövas för tillämpningen av kollektivavtal som delegerade slutit eller avtal om anställningsvillkor i överensstämmelse med sådant kollektivavtal. Vad nu sagts gäller även när delegerade på annat sätt än genom kollektivavtal enhetligt reglerat tjänstemäns anställningsvillkor.

§ 7.

Delegerade äga överlämna till myndighet vid riksdagens verk att handlägga avtalsfråga som ankommer på delegerade och icke är av sådan beskaffenhet att den skall underställas riksdagen. Det åligger myndighet att underrätta delegerade om beslut som myndigheten fattar i sådan fråga.

§ 8.

1. Delegerade sammanträda på kallelse av ordföranden eller, vid förfall för denne, av vice ordföranden.

2. Delegerade äro beslutföra, då minst fyra av dem äro tillstädes. Brådskande ärenden må dock avgöras av tre delegerade, därest de äro om beslutet ense.

Vid lika röstetal äger ordföranden utslagsröst.

3. Vid sammanträde föres protokoll.

4. Ärendena föredragas av delegerades sekreterare, som har att till protokollet anteckna avvikande mening.

5. Andra utgående expeditioner än protokollsutdrag undertecknas av ordföranden och kontrasigneras av delegerades sekreterare.

6. Delegerade må överlämna åt delegerades ordförande att på föredragning av sekreteraren avgöra ärende eller grupp av ärenden, som är av mindre vikt och ej avser slutande eller uppsägning av kollektivavtal. Även i sådant ärende skall föras protokoll.

§ 9.

Delegerade äga antaga sekreterare och övrig kanslipersonal. Ersättning till sekreteraren bestämmes av bankoutskottet på förslag av delegerade.

§ 10.

Delegerade äga att av riksdagens vederbörande verk erhålla de upplysningar och det biträde, som erfordras för delegerades verksamhet.

Delegerade må ock, genom hänvändelse till vederbörande myndighet, för överläggning tillkalla tjänstemän vid riksdagens verk. Den resekostnads-

och traktamentsersättning samt den gottgörelse till vikarie, som därav kan föranledas, gäldas direkt av vederbörande verks medel.

Delegerade äga vid behov tillkalla sakkunniga samt bestämma ersättning till dem. Ersättningen bör, om ej särskilda skäl till annat föranleda, utgå enligt de grunder som angivas i gällande kommittékungörelse.

§ 11.

Den som icke åtnöjes med delegerades beslut äger däri hos bankoutskottet söka ändring genom besvär.

Missnöje med beslut skall, vid äventyr av talans förlust, skriftligen anmälas hos delegerade inom fjorton dagar efter den dag, då klaganden erhållit del av beslutet.

Besvären skola därefter, vid enahanda äventyr, inom ytterligare fjorton dagar ingivas till delegerade, vilka ha att så snart ske kan överlämna besvären jämte eget utlåtande till bankoutskottet.

§ 12.

Efter varje års slut skola delegerade till riksdagens bankoutskott avgiva berättelse över verksamheten under det gångna kalenderåret och samtidigt överlämna delegerades protokoll för året.

§ 13.

Kostnaderna för delegerades verksamhet skola, efter godkännande av delegerade eller deras ordförande, förskottsvis bestridas av riksbanken samt vid slutet av varje kalenderår fördelas med tre fjärdedelar å riksbanken och återstoden å riksgäldskontoret.

Till

Riksdagens Bankoutskott

Genom att den av årets riksdag antagna och av Kungl. Maj:t den 3 juni 1965 utfärdade statstjänstemannalagen (SFS nr 274) från och med den 1 januari 1966 blir tillämplig även på tjänstemän vid riksdagen och dess verk uppkommer en rad frågor som kräver sin lösning vid riksdagsförvaltningen. Dessa frågor har i vad avser riksdagens verk närmare avhandlats i bifogade på uppdrag av delegerade för riksdagens verk upprättade promemoria. De däri framlagda förslagen har under hand delgivits vederbörande verk.

Delegerade ansluter sig till vad i promemorian anförts och föreslagits. Enligt vad som föreslås i promemorian skall delegerade provisoriskt i avvaktan på att den pågående utredningen om riksdagens förvaltnings- och personalorganisation avslutas ha att för riksdagens verk utöva de befogenheter beträffande tjänstemännen som vid den övriga statsförvaltningen tillkommer statens avtalsverk. Därvid har förutsatts att riksdagens löne-delegations bemyndigande att godkänna träffade kollektivavtal skall komma att omfatta även tjänstemännen vid riksdagens verk. Förslagen avser också att delegerade i analogi med vad som nu gäller skall erhålla befogenhet att meddela bestämmelser på löne- och pensionsområdet för riksdagsverkens tjänstemän i sak överensstämmande med vad Kungl. Maj:t kan komma att föreskriva för den civila statsförvaltningen.

Vidare föreslås att riksdagen skall bemyndiga delegerade att utfärda tjänstemannastadga för riksdagens verk i huvudsaklig anslutning till promemorian bifogat förslag och att vidtaga ändringar i stadgan motsvarande dem som kan komma att genomföras i en blivande statstjänstemannastadga. Därjämte har uppgjorts förslag till de ändringar i bankoreglementet och övriga för riksdagens verk gällande, av riksdagen fastställda reglementen och stadgar som föranledes av tillkomsten av statstjänstemannalagen och den föreslagna tjänstemannastadgan för riksdagens verk. Slutligen innehåller promemorian förslag om upphävande av vissa av riksdagen godkända bestämmelser som från och med den 1 januari 1966 kommer att ersättas av den nya lagstiftningen på tjänstemannaområdet, m. m. I promemorian har även berörts frågan om statstjänstenämndens sammansättning vid behandling av konfliktfrågor rörande tjänstemännen vid riksdagens verk (jfr prop. 1965:60, bil. C).

Under hänvisning till det sagda och till vad i promemorian närmare anföres och föreslås får delegerade för riksdagens verk hemställa, att Bankoutskottet måtte föreslå riksdagen

1:o) besluta att delegerade tillsvidare beträffande tjänstemän vid riksdagens verk skall äga samma befogenheter som tillkommer statens avtalsverk beträffande tjänstemän vid statsförvaltningen i övrigt;

2:o) bemyndiga delegerade att utfärda tjänstemannastadga för riksdagens verk i huvudsaklig överensstämmelse med den vid promemorian fogade bilaga A samt att vidtaga ändringar i stadgan i sak överensstämmande med ändringar som Kungl. Maj:t kan vidtaga i statstjänstemannastadgan;

3:o) bemyndiga delegerade att i övrigt meddela bestämmelser för tjänstemän vid riksdagens verk, i sak överensstämmande med bestämmelser som Kungl. Maj:t kan komma att utfärda för den allmänna statsförvaltningen;

4:o) bemyndiga delegerade att vidtaga de övriga åtgärder som i promemorian föreslagits eller som eljest erfordras med anledning av övergången till ett nytt lönesystem för tjänstemännen vid riksdagens verk;

5:o) godkänna, med tillämpning från och med den 1 januari 1966, de ändringar i

a) bankoreglementet,

b) reglementet för riksgäldskontoret,

c) reglementet för riksdagsbiblioteket,

d) instruktionen för riksdagens ombudsmän,

e) instruktionen för riksdagens revisorer av stats-, banko- och riksgäldsverken,

f) reglementet för Nordiska rådets svenska delegation av den lydelse som framgår av de vid promemorian fogade bilagorna B—G;

6:o) upphäva från och med den 1 januari 1966 dels de av 1936 års riksdag godkända föreskrifterna angående skyldighet för tjänsteman vid riksdagens verk att i vissa fall underkasta sig läkarundersökning m. m. och dels de av 1938 års riksdag beslutade och av 1954 års riksdag ändrade bestämmelserna angående förhandlingsrätt för tjänstemän vid riksdagens verk;

7:o) besluta att lönenämndens för riksdagens verk verksamhet skall upphöra vid utgången av år 1965 med undantag för ärenden som hänför sig till nu gällande lönesystem;

8:o) uttala sig om statstjänstenämndens sammansättning vid behandling av konfliktfrågor rörande tjänstemän vid riksdagens verk.

Stockholm den 18 november 1965

Å Delegerades vägnar:

AXEL STRAND

/Hjalmar Ekengren

P. M.

angående åtgärder, som bör vidtagas i anledning av övergången till avtalssystem för tjänstemännen vid riksdagens verk från och med den 1 januari 1966.

I. Redogörelse för redan vidtagna åtgärder

I anledning av Kungl. Maj:t proposition nr 60 till årets riksdag angående reform av de offentliga tjänstemännens förhandlingsrätt m. m. jämte i ämnet väckta motioner beslöt riksdagen att bl. a. antaga förslag till stats-tjänstemännalag, innehållande grundläggande bestämmelser om statstjänstemännens rättsställning. Lagen innebär att statstjänstemännen från och med den 1 januari 1966 erhåller förhandlingsrätt enligt i princip samma regler, som gäller för andra arbetstagare. Lagen den 22 juni 1928 om kollektivavtal, lagen samma dag om arbetsdomstol samt lagen den 11 september 1936 om förenings- och förhandlingsrätt, vilka lagar redan nu gäller för arbetare i statens tjänst, blir med andra ord tillämpliga även å statstjänstemännen. Lön och andra ekonomiska anställningsvillkor kan därmed regleras i kollektivavtal; strejk och lockout erkännes som tillåtna stridsmedel vid intressekonflikt mellan staten och tjänstemannaorganisation. Vissa frågor har emellertid ansetts ej böra regleras i kollektivavtal utan har helt förbehållits staten såsom arbetsgivare. Dessa frågor har närmare angivits i 3 § andra stycket statstjänstemannalagen. Denna lag, som av Kungl. Maj:t utfärdats den 3 juni 1965 (SFS 274), träder i kraft den 1 januari 1966. Lagen äger tillämpning icke blott på tjänstemän vid den Kungl. Maj:t underställda statsförvaltningen utan även på tjänstemän hos riksdagen och dess verk, dock med undantag såvitt avser riksdagsförvaltningen av riksdagens ombudsmän.

Vid förenämnda proposition var fogat ett mellan staten å ena samt statstjänstemännens huvudorganisationer å andra sidan den 3 september 1963 träffat huvudavtal. Detta avtal innehåller bestämmelser bl. a. om förhandlingsordning, om åtgärder till förebyggande av samhällsfarliga konflikter inom statstjänstemannaområdet samt om inrättande för sådant ändamål av en särskild för parterna gemensam nämnd, statstjänstenämnden. Avtalet, som icke kan anses vara gällande för den riksdagen underställda förvaltningen, avses träda i kraft den 1 januari 1966.

Enligt 41 § statstjänstemannalagen ankommer det på Konungen eller myndighet som Konungen bestämmer att utfärda föreskrifter för lagens tillämpning. Avsikten är att flertalet tillämpningsföreskrifter till statstjänstemannalagen skall sammanföras i en statstjänstemannastadga. Förslag till dylik stadga har remitterats till olika myndigheter, bl. a. delegerade för riksdagens verk. Enligt förslaget skall stadgan träda i kraft den 1 januari 1966. Stadgan har dock ännu ej utfärdats. Vissa andra föreskrifter torde komma att ingå i en ny allmän verksstadga eller i verksinstruktionerna m. fl. författningar.

I proposition 1965:156 angående vissa författningsändringar m. m. som sammanhänger med förhandlingsrättsreformen har omnämnts det planerade utfärdandet av statstjänstemannastadgan. I propositionen har Kungl. Maj:t begärt riksdagens bemyndigande för Kungl. Maj:t att under de förutsättningar som närmare anges i propositionen vidtaga sådana åtgärder i fråga om författningar och andra föreskrifter som sammanhänger med nämnda reform. Här avses sådana bestämmelser av offentligrättslig natur rörande anställningsvillkor för statstjänstemän, som för närvarande är intagna i andra av riksdagen beslutade eller av Kungl. Maj:t med stöd av riksdagens beslut utfärdade författningar eller föreskrifter än lag (jfr vidare nedan). Propositionen har ännu ej slutbehandlats av riksdagen.

Jämlikt beslut av årets riksdag har från och med den 1 juli 1965 inrättats ett särskilt ämbetsverk, statens avtalsverk, för den statliga förhandlingsverksamheten i löne- och anställningsfrågor. Verket har att förhandla och träffa avtal för tjänstemän vid den Kungl. Maj:t underställda statsförvaltningen.¹ Däremot är riksdagsförvaltningen jämlikt beslut av årets riksdag vid vårsessionen tills vidare undantagen från avtalsverkets verksamhetsområde. Detta sammanhänger med att riksdagen då beslöt att riksdagens löne delegation tills vidare icke skulle ha att taga befattning med riksdagsförvaltningens område i avvaktan på den pågående översynen av riksdagens förvaltnings- och personalorganisation (jfr statsutskottets utl. 1965:106).

Enligt vad som inhämtats föreligger inom konstitutionsutskottet nu planer på att föreslå riksdagen att ändra sistnämnda beslut. Däremot lär tanken vara att riksdagen vid årets höstsession icke skall ta ställning till frågan om avtalsverket skall inkopplas på riksdagsverkens avtalsområde. Denna promemoria utgår därför från att väl riksdagens löne delegation men ej statens avtalsverk kommer att i år få ta befattning med tjänstemännen vid dessa verk.

I promemorian har den begränsningen skett, att de däri avhandlade frågorna har avseende endast å tjänstemännen vid de riksdagen underställda verken. Däremot har motsvarande spörsmål för de tjänstemän som lyder

---

¹ Ang. instruktion för statens avtalsverk se SFS 1965:462.

direkt under riksdagen ej berörts i promemorian, eftersom delegerade ej har att taga befattning med dessa tjänstemän.¹

De frågor, som måste finna sin lösning beträffande tjänstemännen vid riksdagens verk i så god tid, att de nya reglerna kan bli tillämpliga från och med den 1 januari 1966, kan sammanföras under fem huvudgrupper:

A. Vilken myndighet (vilka myndigheter) skall ha att träffa huvudavtal och övriga kollektivavtal beträffande tjänstemännen vid riksdagens verk?

B. Vad bör en motsvarighet till statstjänstemannastadgan innehålla och vem skall utfärda denna stadga?

C. Vilken eller vilka bör vid riksdagens verk utöva de befogenheter, som enligt statstjänstemannalagen tillkommer Konungen?

D. Vilka ändringar erfordras i gällande reglementen eller stadgar för riksdagens verk?

E. Vem skall det tillkomma att, med upphävande av avlöningsreglementet m. fl. författningar som berör frågor vid riksdagens verk vilka från och med den 1 januari 1966 blir föremål för kollektivavtal, utfärda offentlig-rättsliga bestämmelser, som nu ingår i dessa reglementen m. m. och som fortfarande kan erfordras efter nämnda tidpunkt?

Nedan angivna förslag beträffande dessa olika frågor är att betrakta som *p r o v i s o r i s k a* i avvaktan på slutförandet av den pågående utredningen angående riksdagens förvaltnings- och personalorganisation.

A. Avtalsslutande myndighet

Det är nödvändigt att riksdagen vid årets höstsession beslutar om vilken eller vilka myndigheter, som bör agera när det gäller att träffa kollektivavtal angående avlönings- och anställningsfrågor vid riksdagens verk. Bl. a. måste ett huvudavtal med i huvudsak samma innehåll, som det som ingåtts för tjänstemännen vid den övriga statsförvaltningen, föreligga och träda i kraft vid årsskiftet 1965/66. Då det knappast kan vara lämpligt att flera myndigheter vid riksdagens verk blir avtalsslutande part, i vart fall icke under ett provisorium och när det gäller huvudavtalet, synes en myndighet bära få här avsedda befogenhet. Godtages denna uppfattning, vill det synas som om under nuvarande förhållanden endast delegerade för riksdagens verk kan ifrågakomma. Delegerade består av två fullmäktige i riksbanken och två fullmäktige i riksgäldskontoret samt ordföranden i riksdagsbibliotekets styrelse. Eftersom ett av delegerade träffat huvudavtal för riksdagens verk kommer att beröra även personalen vid JO:s och MO:s expeditioner

¹ Ehuru statstjänstemannalagen gäller även för riksdagens egna tjänstemän har det förutsatts, att det icke skall bli aktuellt att träffa något huvudavtal eller andra kollektivavtal för dessa tjänstemän innan riksdagen fått tillfälle att avgöra hur förevarande frågor skall mera definitivt lösas för riksdagsförvaltningen i dess helhet. Med hela frågekomplexet för här avsedda tjänstemän synes därför kunna anstå till nästa år, då riksdagen har möjlighet att ompröva spörsmålet om statens avtalsverks och riksdagens lönedelegations uppgifter beträffande ifrågavarande förvaltningsområde i dess helhet.

skall enligt gällande bestämmelser JO och MO beredas tillfälle att deltaga i ärendets avgörande (17 § 1 mom. avlöningsreglementet för riksdagens verk samt 1 § i den av bankoutskottet den 1 juli 1948 fastställda instruktionen för delegerade).

Enligt 1 § förenämnda huvudavtal av den 3 september 1963 har överenskommits om att parterna i syfte att förhindra samhällsfarliga konflikter inom statlig verksamhet skall tillsätta en nämnd, *stats tjänst en ä m n d e n*, med vissa i avtalet närmare preciserade uppgifter. Nämnden består av åtta ledamöter, varav staten utser fyra samt var och en av de fyra huvudorganisationerna en. Dylik nämnd bör fungera även vid riksdagens verk. Med hänsyn till de väsentliga intressen som nämnden har att tillgodose för dessa verk, inte minst för riksbanken och riksgäldskontoret, vill det synas lämpligt, att statsrepresentanterna när det gäller riksdagsförvaltningen utses av riksdagen eller något dess organ. Såsom sådant organ kan tänkas bankoutskottet.

Vad angår lönevillkoren m. m. för tjänstemännen vid riksdagens verk synes det också under ovan angiven förutsättning lämpligast att delegerade erhåller befogenhet att provisoriskt träffa avtal, detta för att i möjligaste mån få enhetlighet de olika verken emellan och med vad som kommer att gälla inom den övriga statsförvaltningen. Därvid torde få förutsättas att delegerade skall kunna uppdraga åt fullmäktige i riksbanken och fullmäktige i riksgäldskontoret att, när det gäller riksbanken respektive riksgäldskontoret och riksdagens ekonomibyrå, själva eller genom ombud föra förhandlingarna.

Oavsett om avtalsförhandlingarna förs av delegerade eller av vederbörande fullmäktige eller ombud för fullmäktige bör förhandlingarna ske i nära kontakt med statens avtalsverk, i varje fall när det gäller en fråga av principiell räckvidd eller av större ekonomisk betydelse. Avser en avtalsförhandling tjänstemän vid ett riksdagens verk, som icke är representerat i delegerade, torde man få förutsätta att delegerade bereder företrädare för detta verk tillfälle att närvara vid eller eljest framföra sina önskemål i samband med förhandlingarna.

I de fall då riksdagens (riksdagens lönedelegations) godkännande förutsättes för att ett ingånget avtal skall bli gällande måste detta träffas under förbehåll av dylikt godkännande. Det får då ankomma på delegerade att göra framställning härom hos riksdagen (lönedlegationen).

Även övriga befogenheter, som enligt instruktionen för statens avtalsverk (SFS 1965: 462) tillkommer detta verk, torde när det gäller riksdagsförvaltningen få utövas av delegerade. Godkännes detta förslag kommer delegerade under övergångstiden att för samtliga riksdagens verk få besluta bl. a. i frågor om lockout eller annan stridsåtgärd. Skulle dylik fråga uppkomma, förutsättes att delegerade nära samarbetar med den berörda myndigheten och med statens avtalsverk.

När det gäller arbetare vid riksdagens verk ifrågasättes ingen ändring i det nuvarande systemet, som i princip överensstämmer med vad som tillämpas och kommer att tillämpas vid den övriga statsförvaltningen. Detta innebär att även i fortsättningen den myndighet, där arbetaren är anställd, har att träffa avtal (jfr kungörelsen 1965: 465 om vissa statliga kollektivavtal m. m.). I praxis har riksbanken vid sina förhandlingar om kollektivavtal för arbetare vid sedeltryckeriet och Tumba bruk hittills anlitat biträde av statens avtalsnämnd respektive statens avtalsverk, och delegerade utgår från att denna möjlighet jämväl i fortsättningen skall stå till förfogande för riksbanken och riksdagens övriga verk.

B. Tjänstemannastadga m. m.

Såsom förut nämnts föreligger ett inom civildepartementet upprättat förslag till statstjänstemannastadga, över vilket delegerade avgivit yttrande. Avsikten har varit att däri så långt möjligt sammanföra bestämmelser berörande frågor som nu finnes i avlöningsreglementen, allmänna verksstadgan eller olika specialförfattningar och som hör till den offentligrättsliga delen av statstjänstemännens anställningsförhållanden men inte är av så allmän eller principiell natur att de bör regleras i lag. Den föreslagna statstjänstemannastadgan gäller enligt 1 § andra stycket icke anställning hos riksdagen eller dess verk. De bestämmelser, som meddelas i stadgan, bör dock i tillämpliga delar bli gällande även vid dessa verk. Därvid förutsättes att befogenhet, som enligt stadgan förbehållits Kungl. Maj:t, i stället bör tillkomma delegerade. Vissa bestämmelser, som saknar tillämpning i riksdagsförvaltningen, kan emellertid utgå. Bl. a. erfordras ej bestämmelser om tillsättning med fullmakt, eftersom denna anställningsform numera icke förekommer vid riksdagens verk.

Å andra sidan torde en blivande tjänstemannastadga för riksdagens verk böra kompletteras i vissa avseenden. Sålunda bör, då tveksamhet uttalats beträffande möjligheterna att betrakta riksdagens verk som centrala förvaltningsmyndigheter i statstjänstemannalagens mening, i stadgan infogas en bestämmelse som utsäger att reglerna i 18 § statstjänstemannalagen om att brott i tjänsten av vissa högre tjänstemän beivras efter åtal skall ha tillämpning även för riksdagsverkens del. Ytterligare har i enlighet med vad nedan anföres i tjänstemannastadgan för riksdagens verk tillagts en bestämmelse om beslutanderätten i avstängningsärenden och om tjänstemäns förflyttning, m. m. (se sid. 8).

Förslag till tjänstemannastadga för riksdagens verk, upprättad enligt ovannämnda grunder bifogas (*Bilaga A*). Skulle statstjänstemannastadgan i sin slutliga utformning komma att avvika från det nu tillgängliga förslaget till dylik stadga, bör motsvarande jämkningar vidtagas i det här bifogade förslaget.

Statstjänstemannastadgan kommer att utfärdas av Kungl. Maj:t utan riksdagens hörande. Frågan är vid sådant förhållande, om riksdagen bör

fastställa tjänstemannastadga för riksdagens verk eller om det är tillräckligt att förslag till dylik stadga delges riksdagen. I sistnämnda fall förutsättes att bemyndigande att utfärda denna stadga anförtros åt något riksdagens organ med iakttagande av de ändringar som riksdagen kan finna påkallade. Det kan därvid tänkas att bankoutskottet skulle erhålla ifrågavarande befogenhet. Ett annat alternativ, som i den föreliggande situationen torde vara att föredraga, är att befogenheten anförtros åt delegerade, som nu har bemyndigande av riksdagen att bl. a. genomföra ändringar i avlöningsreglementet för riksdagens verk, i sak överensstämmande med ändringar som Kungl. Maj:t efter beslut av riksdagen vidtar i statens allmänna avlöningsreglemente (Saar). För det senare alternativet kan tala — förutom ovissheten om statstjänstemannastadgan utkommer av trycket i sådan tid att utskottet kan hinna utfärda stadgan för riksdagsverkens tjänstemän — att ändringar i statstjänstemannastadgan utan tidsutdräkt och utan att riksdagen behöver besvaras med detaljfrågor kunde överföras till tjänstemannastadgan för riksdagens verk.

C. Beslutande myndighet enligt statstjänstemannalagen

Beslutande myndighet enligt 2 § statstjänstemannalagen skall, då det gäller befogenheter som enligt sagda lag tillkommer Konungen, i fråga om tjänstemän vid riksdagen eller dess verk utövas av riksdagen eller organ som riksdagen utser. Eftersom av tekniska skäl riksdagen näppeligen kan utöva samtliga här ifrågavarande befogenheter, torde beslut om delegering av beslutanderätten beträffande vissa i lagen avsedda ärenden böra ske. Utfärdas tjänstemannastadga för riksdagens verk i huvudsaklig överensstämmelse med vad ovan anförts har spörsmålet lösts för vissa grupper av ärenden. Beträffande dessa och övriga frågor som här åsyftas må anföras följande.

Det synes kunna anförtros åt *d e l e g e r a d e* att besluta i ärende som avses i lagens 20 § sista stycket, d. v. s. i ärende, som gäller befrielse från skyldighet för myndighet vid riksdagens verk att anmäla tjänsteman för brott i tjänsten mot 13 kap. 6 § första stycket brottsbalken (allmän vårdslöshet, som ej bedömes som grov). Vidare torde delegerade böra erhålla befogenhet besluta om avstängning av tjänsteman som icke kan dömas till disciplinstraff (26 § andra stycket), d. v. s. innehavare av tjänst som byråchef eller därmed jämställd eller högre tjänst. I fråga om tjänstemän i riksbanken och riksgäldskontoret liksom hos riksdagens ombudsmän synes dock respektive fullmäktige och ombudsmän böra givas sådant bemyndigande. Likaledes torde fråga om anställningens upphörande enligt 32 § första stycket c) eller andra stycket statstjänstemannalagen böra avgöras av delegerade (jfr 37 § första stycket). 32 § första stycket c) avser tjänsteman som genom lagakraftägande dom befunnits skyldig till brott, varå avsättning kunnat följa, men enligt 33 kap. 2 § brottsbalken överlämnats för särskild vård, dömts till böter eller skyddstillsyn eller förklarats fri från påföljd.

Andra stycket utsäger, att tjänsteman som är anställd med konstitutorial är skyldig att avgå från tjänsten om han är ursåndsatt att fullgöra tjänsten tillfredsställande och högst fem år återstår till dess han äger avgå med ålderspension. Delegerade bör vidare bemyndigas besluta om förflyttning av tjänsteman till annat riksdagens verk; när fråga uppkommer om förflyttning av tjänsteman inom det egna verket beslutar vederbörande myndighet (se lagens 34 § jämförd med 37 § andra stycket). Stadgande om att delegerade har att besluta i nämnda ärenden torde lämpligen kunna införas i statstjänstemannastadgan för riksdagens verk (se ovan sid. 6). Tjänstemannastadgan i den föreslagna lydelsen innehåller såsom förut nämnts vissa bestämmelser om tjänstetillsättningar, ledigförklaring av tjänst och i vissa fall av vikariat, skyldighet för tjänsteman att utöva annan statlig tjänst m. m., avstängning, läkarundersökning och anställningens upphörande. Om tjänstemannastadga utfärdas i huvudsaklig överensstämmelse med förenämnda förslag, regleras beslutanderätten vid riksdagens verk i de fall, där det enligt 4 § andra stycket (beträffande ålder eller hälsotillstånd som villkor för innehav av tjänst), 6 § första och tredje stycket, 9 § första stycket, 11 §, 19 § sista stycket, 26 § andra stycket samt 27 § andra stycket statstjänstemannalagen ankommer på Konungen att för den allmänna statsförvaltningen utfärda föreskrifter eller meddela beslut.

Enligt statstjänstemannalagen kan Konungen anförtro åt **V e d e r b ö r a n d e m y n d i g h e t** att besluta i vissa ärenden. Detta gäller enligt 12 § ärenden om skyldighet för tjänsteman att bo i anvisad tjänstebostad. Vid riksdagens verk har frågan numera mycket ringa betydelse, eftersom förefintliga bostäder — bortsett från en i riksdagshuset — uthyres enligt allmänna hyresavtal. I de fall då dylikt ärende uppkommer bör liksom hittills vederbörande myndighet äga besluta. Det torde vidare böra tillkomma sådan myndighet att avgöra, om det i något fall skulle bli fråga om tillstånd för tjänsteman hos myndigheten att uppbära med tjänsten förenade gåvo- eller donationsmedel eller därmed jämförlig förmån (jfr 14 § statstjänstemannalagen). Enligt 23 § statstjänstemannalagen beslutar den myndighet, under vilken tjänstemannen lyder, om disciplinstraff enligt 19 §, åtalansmälan enligt 20 § och flyttningsskyldighet enligt 22 §, därest Konungen ej annat bestämmer. Vid riksdagens verk torde något undantag ej böra göras från myndighets beslutanderätt i ärenden, som här avses.

Vederbörande myndighet vid riksdagens verk¹ torde därjämte böra anförtros att — i analogi med vad hittills varit fallet — besluta om tjänstemans skiljande från tjänsten med stöd av bestämmelse i statstjänstemannalagen (29 §). På vederbörande myndighet¹ bör likaledes ankomma att be-

¹ Med vederbörande myndighet förstås: vid riksbanken bankofullmäktige, vid riksgäldskontoret och riksdagens ekonomibyrå riksgäldsfullmäktige, vid JO:s och MO:s kansli resp. ombudsman, vid riksdagsbiblioteket dess styrelse, vid statsrevisorernas kansli revisorerna och hos Nordiska rådets svenska delegation arbetsutskottet.

sluta om avstängning enligt 26 § andra stycket statstjänstemannalagen beträffande tjänsteman som kan ådömas disciplinstraff. Bemyndigande att besluta härvidlag torde böra lämnas i tjänstemannastadgan.

I 39 § statstjänstemannalagen stadgas, att bestämmelser om t a l a n m o t b e s l u t av riksdagens organ meddelas av riksdagen eller organ som riksdagen utser.

Enligt nu gällande reglementen, stadgar eller instruktioner för riksdagens verk må besvär över beslut av vederbörande myndighet — bankofullmäktige, riksgäldsfullmäktige etc. — i vissa särskilt angivna grupper av ärenden anföras hos bankoutskottet. Någon saklig ändring härutinnan torde icke nu vara aktuell. Med hänsyn till tillkomsten av statstjänstemannalagen samt de ändringar i övrigt i avlöningssystemet som förutsätts träda i tillämpning från och med ingången av nästa år bör emellertid nu ifrågavarande bestämmelser i formellt avseende ändras med giltighet från sagda tidpunkt. För de ändringar som här åsyftas redogöres närmare under rubriken D. Stadgar och Reglementen vid riksdagens verk.

I 40 § statstjänstemannalagen stadgas bl. a. att i den mån Konungen så förordnar tjänsteman icke utan tillstånd må lämna tjänsten, när riket är i krigsfara. Med hänsyn till den situation, varom här är fråga, kan det vara lämpligt att riksdagen bemyndigar delegerade att, om Kungl. Maj:t utfärdat dylikt förordnande, besluta att förordnandet skall äga tillämpning även å tjänstemän vid riksdagens verk. Särskild bestämmelse härom har intagits i förslaget till tjänstemannastadga (36 §).

D. Stadgar och reglementen vid riksdagens verk

Statstjänstemannalagen innehåller såsom förut nämnts vissa bestämmelser som har sin motsvarighet i de reglementen och stadgar, som gäller för riksdagens verk. Detta nödvändiggör ändringar i ifrågavarande reglementen m. m.

I detta sammanhang må nämnas att någon för riksdagens verk gemensam stadga motsvarande a l l m ä n n a v e r k s s t a d g a n saknas. Vissa bestämmelser i verksstadgan har emellertid motsvarighet i vid riksdagens verk gällande reglementen m. m., medan så icke är förhållandet beträffande andra föreskrifter i verksstadgan. Statstjänstemannalagen respektive förslaget till tjänstemannastadga för riksdagens verk kommer att i väsentliga delar ersätta verksstadgans bestämmelser. Om en ny allmän verksstadga skulle komma att utfärdas, innefattande kompletterande regler, torde få övervägas om någon motsvarande stadga kan bli erforderlig vid riksdagens verk. I så fall torde det få ankomma på delegerade att ta initiativ.

Beträffande de ändringar i g ä l l a n d e r e g l e m e n t e n m. m. som föranleds av statstjänstemannalagen och förslaget till tjänstemannastadga för riksdagens verk, må anföras följande.

¹ (Se not å föregående sida)

1. Bankoreglementet

De bestämmelser i bankoreglementet som kan beröras av det nya systemet återfinnes i § 16 mom. 5 sista stycket samt under rubrikerna C. Tjänstemännen (§§ 31—33 samt 36—41) och D. Arbetarna vid sedeltryckeriet och pappersbruket (§ 42).

I § 16 mom. 5 sista stycket erinras om att beträffande avlöning som tillkommer riksbankschefen och vice riksbankschefen stadgas i avlöningsreglementet för riksdagens verk. Som sistnämnda reglemente icke torde komma att gälla efter utgången av innevarande år bör här avsedda stycke upphävas.

Bestämmelserna i § 31, som avser ledigförklarande av tjänst, motsvaras av 6 § statstjänstemannalagen samt 10 § förslaget till tjänstemannastadga för riksdagens verk. Det är att märka att ansökningstiden enligt nämnd förslag, i likhet med vad som föreslås i statstjänstemannastadgan, skall utgöra tre veckor, medan i § 31 bankoreglementet anges att ansökningstiden ej må understiga fjorton dagar. Någon anledning att i fortsättningen inom riksbanken tillämpa annan ansökningstid än som gäller inom den övriga statsförvaltningen synes ej föreligga. Bestämmelsen i bankoreglementet om att ledigförklarande såvitt möjligt skall avse tjänst i viss lönegrad saknar motsvarighet i statstjänstemannastadgan och torde kunna slopas. Om så sker bör detta dock icke innebära hinder för bankofullmäktige (riksbankens direktion) att även i fortsättningen kungöra tjänst i viss lönegrad om så anses lämpligt i det särskilda fallet. Första mom. kan därför upphävas. Jämväl mom. 2, som upptar en självklar regel om utsättande i vissa fall av ny ansökningstid, kan såsom obehövt utgå.

Enligt § 32 skall till ledig tjänst den sökande utses som är för tjänsten mest lämplig och skicklig. Denna bestämmelse motsvarar 28 § sista stycket regeringsformen, där det stadgas om förtjänst och skicklighet som grund för tjänstetillsättning. Genom att hänvisning till detta stadgande i regeringsformen gjorts i 4 § statstjänstemannalagen kommer stadgandet att bli gällande även för riksdagens verk. Med hänsyn härtill torde även § 32 bankoreglementet böra utgå.

§ 33 innehåller i första stycket bestämmelse om att ordinarie tjänster tillsättes av fullmäktige. Enligt 5 § statstjänstemannalagen tillsättes tjänst av Konungen eller myndighet, som Konungen bestämmer, om annat ej är särskilt föreskrivet. Vid den Kungl. Maj:t underställda statsförvaltningen bestämmes i instruktionen för vederbörande verk omfattningen av verksamhets befogenhet på förevarande område. I konsekvens härmed torde bestämmelsen i § 33 första stycket böra tillsvidare kvarstå.

Stadgandena i andra, tredje och fjärde styckena i § 33 avser tillsättningsformerna och motsvaras i sak av § 8 i förslaget till tjänstemannastadga för riksdagens verk. Någon föreskrift om förordnandetidens längd då det gäller ABp- eller Bp-tjänster meddelas emellertid icke i nyss-

nämnda förslag. I konsekvens med vad som tillämpas vid den Kungl. Maj:t underställda statsförvaltningen, där förordnandetidens längd anges i instruktionen för vederbörande verk, bör bestämmelsen härom kvarstå i bankoreglementet.

Ordinarie tjänster vid riksdagens verk, vilka skall tillsättas med förordnande på viss tid eller tillsvidare (Bp, resp. Br och Ar-tjänster) har enligt gällande bestämmelser förordnats utan ansökningsförfarande. Någon ändring härutinnan bör ej ske. Med hänsyn till avfattningen av 6 § statstjänstemannalagen har en uttrycklig föreskrift intagits i 9 § förslaget till tjänstemannastadga, enligt vilken kungörelseförfarandet när det gäller ordinarie befattningar begränsas till konstitutorialtjänster på löneplan A.

Vid bifall till vad ovan föreslagits kommer följaktligen att i § 33 kvarstå bestämmelsen om att fullmäktige tillsätter ordinarie tjänster. I konsekvens härmed bör bibehållas bestämmelsen i § 34, som anger vem som äger att besluta om anställning av icke ordinarie tjänstemän.

Bestämmelsen i § 36, som lyder: »Beträffande tjänstemännens avlönings- och pensionsförhållanden är särskilt stadgat», ger från och med den 1 januari 1966 icke ett fullt adekvat uttryck för då rådande förhållanden. Bestämmelsen torde lämpligen böra utgå.

I § 37 ges bemyndigande för bankofullmäktige att delegera sin beslutanderätt i ärenden om tjänstledighet och uppehållande av ledigbliven tjänst. Bestämmelsen torde få anses obehövlig, eftersom fullmäktige utan uttryckligt stadgande får anses äga dylik befogenhet.

I §§ 38 och 39 stadgas möjlighet att avstänga tjänsteman från tjänstgöring i de fall, då han förklaras omyndig, försättes i konkurs eller eljest får en sådan ekonomisk ställning, att han bedömes ej vidare böra bestrida tjänsten. Bli omyndighets- eller konkurstillståndet mera varaktigt kan enligt samma paragrafer tjänstemannen i vissa fall även skiljas från tjänsten. Under förarbetena till statstjänstemannalagen har uppmärksammats de särskilda bestämmelser, bl. a. just bankoreglementet, som sålunda ger möjlighet att skilja tjänsteman från tjänsten vid omyndigförklaring eller konkurs. Allmän enighet har emellertid rått om att sådana bestämmelser bör upphävas, och denna uppfattning har givits uttryck i 29 § statstjänstemannalagen. I den mån §§ 38 och 39 ger möjlighet att skilja tjänsteman från tjänsten strider de alltså mot nämnda lagrum och måste upphävas. — En annan fråga är i vad mån paragraferna bör upphävas även i vad avser avstängning av tjänsteman vid omyndigförklaring och konkurs. I 28 § statstjänstemannalagen förutsättes, att tjänsteman, som förklaras omyndig eller försättes i konkurstillstånd, skall kunna vara skyldig att frånträda utfövningen av tjänsten om så följer av särskilda i lag eller annan författning meddelade bestämmelser. Bestämmelserna om avstängning i §§ 38 och 39 skulle alltså kunna bibehållas med erforderliga redigeringsändringar. Det är emellertid att märka, att allmänna regler om avstängning av tjänsteman

som försatts i konkurs ges i 199 § konkurslagen, medan däremot generella bestämmelser om avstängning av tjänsteman som omyndigförklarats ej, bortsett från rättegångsbalkens bestämmelse härom avseende domare, torde komma att utfärdas. Anledning saknas att i förevarande avseende genomföra en specialreglering för riksbankens tjänstemän. För vinnande av överensstämmelse med de allmänna reglerna för statsförvaltningen i övrigt bör sålunda §§ 38 och 39 helt upphävas.

Bestämmelserna i § 40 om disciplinär bestraffning av tjänsteman har ersatts av regler härom i statstjänstemannalagen (19—24 §§). Paragrafen bör därför utgå.

I § 41 första stycket anges att besvär må anföras hos bankoutskottet över beslut av fullmäktige, vilka grundar sig på stadgandena i §§ 29—32 eller 37—40 i reglementet eller avser tillämpning av gällande avlöningsbestämmelser för tjänstemän vid riksbanken eller pensionsbestämmelser för sådana tjänstemän eller deras efterlevande eller vilka innefattar vägran att utlämna allmän handling. Paragrafens bestämmelser om besvär över pensionsbeslut är numera föråldrade. I enlighet med beslut av 1964 års riksdag (riksdagens skrivelse nr 346) har beslutanderätten i pensionsärenden från och med den 1 januari 1965 överflyttats på statens personalpensionsverk. Besvär över beslut av personalpensionsverket skall anföras direkt hos bankoutskottet. Med hänsyn till förslagen om att §§ 31 och 32 samt §§ 37—40 skall utgå ur bankoreglementet blir hänvisningen i § 41 till dessa paragrafer utan saklig innebörd. § 41 första stycket torde därför lämpligen böra erhålla en avfattning, som bibehåller besvärsrätten i fråga om beslut vilka grundar sig på § 29 eller § 30 eller avser vägran att utlämna allmän handling och som i övrigt ansluter sig till stadgandet i 39 § statstjänstemannalagen.

Bestämmelserna i § 41 andra—fjärde styckena, vilka avser förfarandet i besvärärenden, torde kunna bibehållas oförändrade.

Bestämmelsen i § 42 1 mom., som lämnar fullmäktige rätt att »fastställa» lön och övriga förmåner för arbetarna vid sedeltryckeriet och pappersbruket, har länge varit missvisande så tillvida, att löneförmånerna bestämts genom kollektivavtal, som å riksbankens vägnar, med stöd av bemyndigande av fullmäktige, träffats av riksbankens industristyrelse under medverkan av statens avtalsnämnd (statens avtalsverk) och sedan godkänts av fullmäktige. Eftersom för arbetarna någon ändring nu icke kommer att genomföras, när det gäller sättet att bestämma deras lönevillkor, innebär det nya lönesystemet i och för sig ej någon anledning att ändra eller upphäva bestämmelsen. Då det utan vidare torde vara klart att fullmäktige äger att — själva eller genom industristyrelsen eller annan befullmäktigad — träffa kollektivavtal för ifrågavarande arbetare synes dock bestämmelsen såsom sakligt betydelselös kunna utgå.

Enligt § 42 mom. 2 första stycket är arbetarnas pensionsförhållanden angivna i 1947 års tjänste- och familjepensionsreglemente. Denna bestämmelse är redan nu föråldrad — för arbetarna liksom för tjänstemännen gäller för

närvarande statens allmänna tjänstepensionsreglemente (SFS 1959:287 med senare ändringar). Pensionsförhållandena förutsättes i fortsättningen bli reglerade genom kollektivavtal. Bestämmelsen torde därför kunna upphävas utan att ersättas av något annat stadgande.

Även andra och tredje styckena i § 42 mom. 2 innehåller bestämmelser som numera saknar tillämpning. Såsom förut nämnts har nämligen beslutanderätten i pensionsärenden jämlikt beslut av 1964 års riksdag överlämnats till statens personalpensionsverk.

Hela paragrafen torde följaktligen böra utgå ur reglementet.

De ändringar i bankoreglementet, som föranledes av de ovan återgivna förslagen, framgår av härvid fogade *bilaga B*¹.

2. Reglementet för riksgäldskontoret

I reglementet för riksgäldskontoret återfinnes vissa bestämmelser som motsvarar stadganden i bankoreglementet och som i sak väsentligen är av samma innebörd. Här åsyftas §§ 19, 21 och 61—64. (Beträffande lydelsen av §§ 21 och 61 2 mom., se BoU 1964: 40 samt av § 61 1 mom. och § 62 se BoU 1957: 32.)

1) § 19 innehåller bestämmelser om besvärsmätt över beslut av riksgäldsfullmäktige samt om förfarandet i besvärssärende. Paragrafen bör i vad avser överklagande av fullmäktiges beslut i ärenden som röra tjänstemännen omformuleras i anslutning till 39 § statstjänstemannalagen. Enligt § 19 första stycket tillkommer besvärsmätt endast den eller de, på vilkas rätt ett beslut inverkar. Ett motsvarande stadgande har icke medtagits i förslaget till ny lydelse av första stycket, då det av allmänna grunder får anses följa, att endast den må besvära sig vars rätt är beroende av beslutet. Det särskilda stadgandet bör därför, till åstadkommande av överensstämmelse mellan riksdagsverksstadgorna i förevarande avseende, utgå.

2) § 21 erinrar om att i avlöningsreglementet för riksdagens verk meddelas bestämmelser angående avlöning till riksgäldsdirektören och till dennes ersättare. Paragrafen bör utgå.

3) och 4) § 61 meddelar föreskrifter i 1 och 2 mom. om ledigförklarande av ordinarie tjänster vid riksgäldskontoret och ekonomibyrån samt i 3 mom. om rätt för riksgäldsfullmäktige att tills vidare vakanssätta tjänst. § 62 innehåller stadgande angående tillsättningsformerna. Dessa paragrafer torde böra sammanföras till en och ändras i överensstämmelse med vad ovan föreslagits beträffande § 33 bankoreglementet.

5) § 63 innehåller bestämmelser om disciplinär bestraffning, m. m. Paragrafen bör utgå.

6) § 64 ger riksgäldsfullmäktige befogenhet att avgöra, om tjänsteman i riksgäldskontoret som råkat i konkurstillstånd, må bibehålla och utöva sin befattning. Även denna paragraf bör utgå (jfr vad ovan anförts beträffande § 39 bankoreglementet).

¹ Här ej återgiven

Förslag till erforderliga ändringar i reglementet för riksgäldskontoret bifogas (*bilaga C*¹).

3. Reglementet för riksdagsbiblioteket

Även i reglementet för riksdagsbiblioteket (se BoU 1957: 35) torde vissa ändringar bli erforderliga i anledning av statstjänstemannalagen samt förslaget till tjänstemannastadga för riksdagens verk m. m. De bestämmelser som här åsyftas återfinnes i §§ 18 samt 22—27.

§ 18: I § 18 bör *första punkten*, som stadgar att tjänster vid riksdagsbiblioteket skall tillsättas av styrelsen, kvarstå. *Andra punkten* i första stycket, som föreskriver att ordinarie tjänstemän skall tillsättas genom konstitutorial, kan däremot utgå med hänsyn till att motsvarande stadgande lämnas i förslaget till tjänstemannastadga. De *övriga fyra styckena*, vilka innehåller bestämmelser om ledigförklarande av tjänst, ersättes av 6 § statstjänstemannalagen samt (§§ 8—13) förslaget till tjänstemannastadga. Dessa stycken kan därför utgå ur reglementet.

§ 22: Stadgandet i § 22 *första stycket* om att ansökan om avsked eller entledigande avgöres av bibliotekets styrelse kan utgå (se 37 § statstjänstemannalagen samt 32 § förslaget till tjänstemannastadga för riksdagens verk). Även *andra stycket*, som innehåller hänvisning till särskilda författningar om tjänstepension, bör utgå.

§ 23: Bestämmelsen i § 23, som föreskriver Svea hovrätt som forum om överbibliotekarien beträdes med ämbetsbrott, bör upphävas. Årets riksdag torde komma att besluta ändrade bestämmelser om forum privilegatum. (Se prop. 1965: 146.)

§§ 24—26: De i §§ 24—26 givna reglerna om disciplinär bestraffning och om angivande till åtal kommer att ersättas av bestämmelserna i 19—21 samt 23, 24 och 26 §§ statstjänstemannalagen samt anslutande bestämmelser i tjänstemannastadgan och bör följaktligen utgå ur reglementet.

§§ 27—28: Bestämmelsen i § 27 om besvärshänvisning över biblioteksstyrelsens beslut har ändrats på samma sätt som motsvarande bestämmelse i reglementena för riksbanken och riksgäldskontoret. Föreskrifterna i § 28, som innehåller regler om besvärshänvisning vid disciplinär bestraffning, m. m., förefaller ej i och för sig erforderliga men påverkas ej direkt av nu gjorda författningsändringar. Stadgandet har därför bibehållits.

Förslag till ändring av reglementet för riksdagsbiblioteket i enlighet med vad sålunda föreslagits bilägges (*bilaga D*¹).

4. Instruktionen för riksdagens ombudsmän

Statstjänstemannalagens ikraftträdande bör föranleda ändringar i 27—32 §§ instruktionen för riksdagens ombudsmän den 24 maj 1957 (SFS nr 165).

27 §. Med hänsyn till avfattningen av 5 § statstjänstemannalagen bör stad-

¹ Här ej återgiven

gandet i 27 § första stycket om ombudsmännens befogenhet att själva anställa sin personal kvarstå.

I 27 § andra stycket sägs att ansökan om avsked prövas av ombudsman. Stadgandet härom kan utgå med hänsyn till att motsvarande bestämmelse ges i den föreslagna tjänstemannastadgan för riksdagens verk.

28 §. 10 § statstjänstemannalagen innehåller ett allmänt stadgande om tjänstemäns skyldigheter. Denna bestämmelse torde helt täcka vad i 28 § första punkten instruktionen sägs om tjänstemans skyldighet att efterkomma ombudsmännens föreskrifter i tjänsten.

I samma punkt talas om ombudsmännens befogenhet att fördela göromål mellan sina tjänstemän. Att ombudsmännen såsom chefer för sina expeditioner äger fördela arbetet mellan sina underordnade säger sig självt och torde inte behöva uttryckligen omnämnas i instruktionen.

Paragrafens första punkt kan därför utgå. Den andra punkten bör dock kvarstå, eventuellt med den ändringen att »må» ersättes av »äger».

29 §. I denna paragraf stadgas om åtal för ämbetsbrott av byråchef eller därmed jämställd eller högre tjänsteman vid ombudsmansexpedition samt om forum privilegiatum för sådan tjänsteman.

Frågan om vilka högre tjänstemän som ej kan bli föremål för disciplinär bestraffning regleras i statstjänstemannalagen och tjänstemannastadgan för riksdagens verk. Någon bestämmelse härom behövs följaktligen ej i förevarande instruktion.

Även stadgandet om forum privilegiatum för ifrågavarande tjänstemän bör utgå.

Paragrafen kan därför helt upphävas.

30—32 §§. I dessa paragrafer ges bestämmelser om disciplinstraff och avstängning, vilka kommer att ersättas av statstjänstemannalagens bestämmelser härom. Paragraferna bör därför utgå.

Förslag till ändring av instruktionen för riksdagens ombudsmän i enlighet med vad sålunda föreslagits bilägges (*bilaga E*¹).

5. *Instruktionen för riksdagens revisorer av stats-, banko- och riksgäldsverken.* (SFS 1925: 144, omtryckt se SFS 1949: 358 och därefter ändrad 1961: 670)

Instruktionen för riksdagsrevisorerna är anmärkningsvärt knapphändig i fråga om regler för hos revisorerna anställd personal. Den enda bestämmelse som har avseende å revisorernas tjänstemän meddelas i § 5, där det i första stycket stadgas att till revisorernas förfogande står ett av dem i enlighet med särskild personalförteckning tillsatt kansli med en kanslichef såsom ledare. Kanslichefen skall, enligt vad i samma stycke vidare sägs, utses för en tid av högst tre år. Ändring i vad sålunda stadgas synes ej påkallad.

Efter stadgande i § 5 andra stycket om att biträdes- och vaktpersonal er-

¹ Här ej återgiven.

hålles från riksdagens ekonomibyrå föreskrives i tredje stycket av samma paragraf, att den personal, som härutöver prövas erforderlig, anställs av revisorerna, vilka även bestämmer ersättningen för sådan personal. I vad sålunda stadgats torde, med hänsyn till övergången till avtalssystem, böra göras den ändringen, att föreskriften om att revisorerna bestämmer ersättningen utgår.

Vid en jämförelse med reglementen för övriga riksdagens verk framstår som anmärkningsvärt, att instruktionen för riksdagsrevisorerna saknar bestämmelse om besvär till bankoutskottet i ärenden rörande tjänstemännen. Med hänsyn till att i 39 § första stycket statstjänstemannalagen stadgas, att rätten att föra talan mot myndighets beslut enligt denna lag eller enligt bestämmelse som meddelats med stöd av lagen ej må inskränkas, torde erfordras, att instruktionen för revisorerna i likhet med övriga reglementen för riksdagens verk förses med en fullföljdsbestämmelse. Ett sådant stadgande, som i fråga om sättet för fullföljd utformats i överensstämmelse med motsvarande regel i reglementet för Nordiska rådets svenska delegation, föreslås skola införas som en ny paragraf i instruktionen, betecknad § 5 a.

Förslag till ändring i instruktionen för revisorerna i enlighet med vad sålunda föreslagits bilägges (*bilaga F*¹).

6. Reglementet för Nordiska rådets svenska delegation

Reglementet för Nordiska rådets svenska delegation (BoU 1959: 37) synes bli berört i följande avseenden.

§ 5. I andra stycket av förevarande paragraf hänvisas till §§ 23—26 reglementet för riksdagsbiblioteket. De bestämmelser vartill sålunda hänvisas har emellertid under 3) ovan föreslagits skola upphävas, då de på grund av de ändringar som ske genom statstjänstemannalagen och slopande av forum privilegium förlorar sitt innehåll. Som sistnämnda ändringar kommer att direkt avse även tjänstemännen vid Nordiska rådets svenska kansli bör hänvisningen till reglementet för riksdagsbiblioteket helt utgå utan att ersättas av någon motsvarande bestämmelse.

§ 8. Denna paragraf, som ger föreskrift om besvär till bankoutskottet bl. a. »över delegationens beslut i ärenden, som röra kansliets tjänstemän», bör jämkas till överensstämmelse med motsvarande besvärstadganden i övriga reglementen för riksdagens verk.

Förslag till ändring av reglementet för Nordiska rådets svenska delegation i enlighet med vad sålunda föreslagits bilägges (*bilaga G*¹).

E. Vissa författningsfrågor som sammanhänger med förhandlingsrättsreformen

I förenämnda proposition 1956: 156 har Kungl. Maj:t begärt riksdagens bemyndigande att utfärda vissa författningar, vilka sammanhänger med förhandlingsrättsreformen och ej innefattas i befogenheter som lämnats

¹ Här ej återgiven

Kungl. Maj:t redan genom stats tjänstemannalagen eller beslut av riksdagen i anledning av propositionen 1965:108. Bl. a. erinras i propositionen om att gällande föreskrifter om inrättande av tjänster i allmänhet ingår i avlöningsreglementena vilka förutsätts skola upphävas i samband med att kollektivavtalsreglering genomföres. Under hänvisning till att behov därför kommer att föreligga att utfärda nya föreskrifter föreslås i propositionen att Kungl. Maj:t skall äga att i detta sammanhang utfärda sådana föreskrifter med ett i princip oförändrat sakinnehåll. Föredragande departementschefen har i anslutning härtill anmält att Kungl. Maj:t torde komma att underställa riksdagen frågan om ändrade grunder för tjänsters inrättande.

Det synes lämpligt att delegerade erhåller motsvarande befogenheter för riksdagens verk som i propositionen föreslås skola tillkomma Kungl. Maj:t beträffande statsförvaltningen i övrigt. Detta skulle endast innebära en konsekvens av att delegerade jämlikt riksdagens bemyndiganden dels utfärdat nu gällande avlöningsreglemente för riksdagens verk jämte tilläggsbestämmelser — ett reglemente som förutsättes skola upphävas i samband med att kollektivavtalsreglering av lönerna vid dessa verk genomföres — och dels förordnat om tillämpning vid riksdagens verk av statens pensionslöneförordning, statens allmänna tjänstepensionsreglemente och förordnandepensionskungörelsen, m. m. Bemyndigandet för delegerade torde även i fortsättningen kunna ges den formen, att delegerade erhåller befogenhet att meddela bestämmelser i fråga om tjänstemän vid riksdagens verk, i sak överensstämmande med bestämmelser som Kungl. Maj:t — med eller utan riksdagens medverkan — utfärdat beträffande motsvarande anställningshavare vid den Kungl. Maj:t underställde statsförvaltningen.

Det av delegerade den 20 juli 1948 med stöd av riksdagens bemyndigande (se BoU 1948:51) utfärdade avlöningsreglementet för riksdagens verk innehåller bestämmelser i 16 § om lönenämnden för riksdagens verk samt i 17 § om delegerade för dessa verk och om överklagande av delegerades beslut. Enahanda bestämmelser om delegerades sammansättning som meddelas i 17 §, lämnas också i § 1 i den av bankoutskottet den 1 juli 1948 utfärdade instruktionen.

Eftersom man får förutsätta att lönenämnden icke har någon plats i det nya lönesystemet torde bestämmelserna om nämnden kunna utgå från och med den 1 januari 1966. Därav följer att den av bankoutskottet fastställda instruktionen för lönenämnden bör upphävas från sagda tidpunkt samt att § 8 i instruktionen för bankoutskottet bör ändras i anslutning härtill. Den nuvarande lönenämnden bör dock kunna fortsätta att fungera jämväl efter

den 1 januari 1966 beträffande eventuellt uppkommande ärenden rörande nuvarande avlöningsreglemente.

Vad angår delegerade synes det, såsom i annat sammanhang omnämnts, vara tillräckligt att bestämmelser om sammansättningen, arbetsuppgifterna m. m. meddelas på ett håll, nämligen i instruktionen för delegerade.¹ På grund av den nyordning på löne- och pensionsområdet, som kommer att genomföras per den 1 januari 1966, torde § 2 i instruktionen böra undergå viss omformulering, därvid hänsyn får tagas till de arbetsuppgifter som kommer att anförtros delegerade.

På förslag av delegerade godkände 1936 års riksdag (se BoU:s utlåtande 1936: 72) ett av delegerade i anslutning till Kungl. kungörelsen 1935: 459 framlagt förslag till föreskrifter angående skyldighet för tjänsteman vid riksdagens verk att i vissa fall underkasta sig läkarundersökning. Dessa föreskrifter gäller fortfarande. Från och med den 1 januari 1966 kommer de emellertid att ersättas av stadgandena i 27 § statstjänstemannalagen samt 21—25 och 27 §§ i den föreslagna tjänstemannastadgan. De av 1936 års riksdag godkända föreskrifterna bör följaktligen upphävas.

De av 1938 års riksdag beslutade och av 1954 års riksdag delvis ändrade bestämmelserna angående förhandlingsrätt för tjänstemän vid riksdagens verk måste upphöra att gälla vid utgången av innevarande år. Genom ändring av 1 § lagen den 11 september 1936 (nr 506) om förenings- och förhandlingsrätt kommer nämligen sagda lag att från och med den 1 januari 1966 bli tillämplig även å tjänstemännen vid riksdagens verk (se SFS 1965: 277).

I propositionen 1965: 156 har Kungl. Maj:t hemställt om riksdagens yttrande över vad chefen för civildepartementet anfört angående storleken av löneavdrag som disciplinstraff. Departementschefen föreslår, att avdraget bestämmes till viss procent av tjänstemannens lön under 30-dagarsmånad och att de utgör i huvudsak lika stor del av lönen som för närvarande. Enligt gällande bestämmelser skall löneavdraget uppgå till dubbelt A-avdrag, d. v. s. 16 % av daglönen i 30-dagarsmånad i löneklasserna A 1—12, 18 % i löneklasserna A 13—23, 20 % i löneklasserna A 24—30 och 22 % i löneklasserna B 1—10.

För riksbanken och riksgäldskontoret finns för närvarande inga bestämmelser om löneavdrag som disciplinbot. Däremot är så fallet för JO:s och MO:s kanslier samt riksdagsbiblioteket, ehuru bestämmelserna för dessa förvaltningsområden är delvis föråldrade (se härom bilagorna D och E²).

Bestämmelser om löneavdrag som disciplinstraff har intagits i 19 § förslaget till tjänstemannastadga för riksdagens verk.

¹ § 1 i instruktionen torde böra kompletteras med bestämmelser om besvär över beslut av delegerade (se 17 § 2 mom. avlöningsreglementet).

² Här ej återgivna

JO och MO

Även för JO och MO kommer 1936 års lag om förenings- och förhandlingsrätt att gälla från och med den 1 januari 1966. Däremot är ombudsmännen såsom förut nämnts undantagna från statstjänstemannalagen.

I propositionen 1965: 156 har Kungl. Maj:t uttalat, att de offentlighetsliga anställningsvillkoren för bl. a. högsta domstolens och regeringsrättens ledamöter samt justitiekanslern framdeles bör få regleras av Kungl. Maj:t utan riksdagens medverkan, trots att statstjänstemannalagen ej gäller för dem. Det kunde med hänsyn till JO:s och MO:s ställning tänkas att riksdagen skulle förbehålla sig att själv besluta i hithörande frågor beträffande dem. Av praktiska skäl synes det emellertid vara lämpligt att delegerade tillägges befogenhet att besluta om sådana anställningsvillkor för JO och MO som nu meddelas i avlöningsreglementet och tjänstepensionsreglementet i den mån ej annat kan föranledas av att 1936 års förenings- och förhandlingsrättslag är tillämplig å dem. Delegerade har nämligen hittills haft befogenhet att utfärda bestämmelser i här avsedda hänseenden utan särskilt beslut av riksdagen i varje särskilt fall, när det gällt att genomföra ändringar eller tillägg motsvarande sådana som skett i avlönings- och pensionsbestämmelserna för den allmänna statsförvaltningen.

Stockholm den 18 november 1965

Hjalmar Ekengren

Delegerades sekreterare.

Förslag

till

Tjänstemannastadga för riksdagens verk*Inledande bestämmelser***1 §.**

Denna stadga gäller sådan anställning vid riksdagens verk på vilken stats-tjänstemannalagen den 3 juni 1965 (nr 274) är tillämplig.

2 §.

Stadgan gäller endast i den mån annat ej föreskrives av delegerade för riksdagens verk eller myndighet som delegerade bestämma.

3 §.

Med vikariat likställes i stadgan förordnande som utan att avse vikariat innebär, att någon skall bestrida göromål vilka ankomma på innehavare av tjänst av visst slag (göromålsförordnande).

Tjänst som icke är ordinarie, extra ordinarie eller extra tjänst eller göromålsförordnande benämnes i stadgan arvodestjänst.

4 §.

Vid tillämpning av stadgan på lönegradsplacerade tjänster anses den tjänst vara högst vars lönegradsnummer är högst men tjänst på löneplan B högre än tjänst på löneplan A.

*Villkor för tjänst***5 §.**

Ordinarie tjänst må endast den inneha som fyllt 21 år.

Extra ordinarie tjänst må innehas endast av den som fyllt 19 år.

6 §.

Endast den som företett läkarintyg om sitt hälsotillstånd må utses till innehavare av tjänst.

Om icke särskilda skäl föranleda annat, gäller detta dock icke i fråga om den som tidigare erhållit tjänst förenad med rätt till statlig pension eller den som ifrågakommer till icke-ordinarie anställning, vilken beräknas vara så kort tid eller bli förenad med tjänstgöring av så ringa omfattning att rätt till statlig pension icke inträder.

7 §.

Läkarintyg som avses i 6 § skall vara utfärdat av läkare som myndigheten godkänner.

Intyg som företes i samband med ansökan till tjänst skall vara utfärdat tidigast sex månader före ansökningstidens utgång. Annat läkarintyg skall vara utfärdat tidigast sex månader innan myndigheten begärde intyget.

Intyg skall vara avfattat enligt formulär som fastställs eller godkänns av medicinalstyrelsen.

Tjänstetillsättning

8 §.

Ordinarie tjänst med beteckningen Bo eller Ao tillsättes med konstitutorial.

Ordinarie tjänst med beteckningen p tillsättes med förordnande för bestämd tid.

Ordinarie tjänst med beteckningen r tillsättes med förordnande tills vidare. Förordnandet må meddelas att gälla längst till viss tidpunkt.

9 §.

Bestämmelsen i 6 § första stycket statstjänstemannalagen att tjänst som myndighet tillsätter skall kungöras ledig till ansökan gäller icke

1. ordinarie tjänst som är placerad på löneplan B eller har lönegradsbeteckningen ABp eller Ar;
2. extra ordinarie eller extra tjänst som
  - a) är placerad i lönegrad 18 eller lägre på löneplan A,
  - b) må placeras i högst lönegrad 18 eller lägre på löneplan A, eller
  - c) ingår i reglerad befordringsgång;
3. arvodestjänst.

Tjänst, som är inrättad som personlig tjänst, tillsättes utan att tjänsten kungjorts ledig till ansökan.

10 §.

När myndighet skall tillsätta annan tjänst än som avses i 9 §, kungöres tjänsten ledig till ansökan genom att myndigheten utfärdar kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar med föreläggande av tre veckors ansökningstid, räknat från dagen för kungörandet. Kungörelsen anslås i myndighetens lokal.

11 §.

Tillkännagivande om myndighets beslut om tillsättning av tjänst, vilken kungjorts ledig, eller beslut att icke tillsätta sådan tjänst anslås genast i myndighetens lokal.

12 §.

Tillkännagivande om myndighets beslut om tillsättning av tjänst, vilken icke kungjorts ledig, anslås genast i myndighetens lokal med uppgift om den dag då anslaget skedde. Detta gäller dock icke när fråga är om

- a) befordran i reglerad befordringsgång,
- b) tillsättning av personlig tjänst,
- c) tillsättning av arvodestjänst,
- d) tillsättning av tjänst med någon som är anställd som aspirant på tjänsten eller
- e) tillfällig anställning.

13 §.

När tjänst kungöres ledig på nytt, anses den som sökt tjänsten vid det föregående tillfället och icke återkallat sin ansökan kvarstå som sökande. Myndigheten må dock, om särskilda skäl föreligga, i kungörelsen förelägga sådan sökande att, om han önskar kvarstå som sökande, underrätta myndigheten om detta före ansökningstidens utgång.

Tillsättning av vikariat

14 §.

Vikariat på ordinarie, extra ordinarie eller extra tjänst, vilket beräknas vara minst sex månader i följd med minst halvtidstjänstgöring (långtidsvikariat), tillsättes i samma ordning som tjänsten.

Bestämmelserna i första stycket gälla icke när förordnande på långtidsvikariat meddelas tjänsteman som enligt 16 § är skyldig att utöva tjänsten utan tidsbegränsning eller som omedelbart dessförinnan varit innehavare av sådant vikariat på tjänsten eller på annan lika hög tjänst med väsentligen likartade arbetsuppgifter.

Förordnande på långtidsvikariat må meddelas endast den som är behörig att inneha tjänsten.

15 §.

När innehavare av tjänst innehar långtidsvikariat på högre allmän tjänst för vilken avlöningsförmånerna fastställas under medverkan av Kungl. Maj:t eller myndighet som Kungl. Maj:t bestämmer eller på högre tjänst vid riksdagen eller dess verk, är han tjänstledig från den tjänst han innehar utan särskilt beslut därom.

Skyldighet att utöva annan tjänst

16 §.

Innehavare av ordinarie, extra ordinarie eller extra tjänst är skyldig att utöva annan ordinarie, extra ordinarie eller extra statlig tjänst hos myndig-

het inom samma verksamhetsområde eller bestrida göromål som ankomma på innehavare av sådan tjänst hos myndighet inom området. Deltidsanställd tjänsteman är icke skyldig att fullgöra tjänstgöring av större omfattning än som åligger honom i hans egen tjänst.

Tjänsteman är icke skyldig att under längre tid än sammanlagt tre månader av samma kalenderår utöva högre tjänst eller bestrida göromål som ankomma på innehavare av sådan tjänst. Detta gäller icke när innehavare av extra tjänst som är aspirant förordnas att utöva motsvarande ordinarie eller extra ordinarie tjänst eller när innehavare av tjänst i reglerad befordringsgång förordnas att utöva tjänst med likartade arbetsuppgifter i högst samma lönegrad som den högsta tjänsten i befordringsgången.

När tjänsteman utövar annan tjänst enligt första eller andra stycket, är han befriad från skyldighet att utöva sin egen tjänst.

17 §.

Tjänsteman som entledigats enligt 33 § första stycket statstjänstemannalagen är skyldig att utöva statlig tjänst, i den mån det beslutas av delegerade.

Om disciplinstraff, m. m.

18 §.

Bestämmelserna i 18 § första stycket statstjänstemannalagen skola äga tillämpning å innehavare av tjänst som byråchef eller därmed jämställd eller högre tjänst vid riksdagens verk.

19 §.

Löneavdrag som avses i 19 § statstjänstemannalagen bestämmes för dag till belopp motsvarande de procent av tjänstemannens lön för dag i 30-dagarsmånad som anges i följande tabell. Belopp som icke slutar på helt tiotal ören jämkas till närmaste lägre tiotal.

Lön för månad i kronor	Procenttal
—1 600	16 procent
1 601—2 900	18 procent
2 901—4 200	20 procent
4 201—	22 procent

Med lön för månad avses för den som innehar eller uppehåller lönegrads-placerad tjänst månadslönebeloppet enligt den för honom tillämpliga löne-klassen och för annan tjänsteman en på motsvarande sätt beräknad månads-lön.

20 §.

Beslut om avstängning av tjänsteman enligt 26 eller 27 § statstjänstemannalagen meddelas beträffande tjänsteman hos riksbanken, riksgälds-

kontoret, riksdagens justitieombudsman eller militieombudsman av vederbörande fullmäktige eller ombudsman. Beträffande tjänsteman hos annat riksdagens verk meddelas sådant beslut, om fråga är om tjänsteman som ej kan dömas till disciplinstraff, av delegerade och i annat fall av vederbörande myndighet.

Läkarundersökning enligt 27 § statstjänstemannalagen m. m.

21 §.

Fråga om läkarundersökning enligt 27 § statstjänstemannalagen av tjänsteman prövas av den myndighet som enligt vad i 20 § sagts äger besluta om avstängning av tjänstemannen.

22 §.

Innan myndighet beslutar om läkarundersökning, skall myndigheten inhämta utlåtande från verks-, anvisnings- eller konsultationsläkare, huruvida tjänstemannen bör underkastas läkarundersökning. Sedan utlåtandet inkommit, skall myndigheten inhämta utlåtande i frågan från medicinalstyrelsen, om det icke är uppenbart att anledning saknas därtill.

Tillfälle skall beredas tjänstemannen att skriftligen eller, om han påfordrar det eller det eljest finnes lämpligt, muntligen uttala sig i ärendet. Därvid äger han anlita biträde.

23 §.

Läkarundersökning verkställs av läkare som medicinalstyrelsen utser.

24 §.

Visar intyg över läkarundersökningen att tjänstemannen lider av sjukdom, vanförhet, lyte eller annat därmed jämförligt förhållande, må myndigheten föreskriva att tjänstemannen efter viss tid skall förete nytt intyg om sitt hälsotillstånd av den läkare som utfärdat det förra intyget eller av annan läkare som medicinalstyrelsen utser.

25 §.

Intyg över läkarundersökning enligt 21 eller 24 § skall vara avfattat enligt formulär som medicinalstyrelsen fastställer. Åberopar tjänstemannen mot sådant intyg annat läkarintyg, skall myndigheten inhämta utlåtande från medicinalstyrelsen.

26 §.

Deltaga flera i avgörandet av fråga som avses i 21 §, 22 § första stycket eller 24 §, äga rättegångsbalkens regler om omröstning i överrätt i fråga om ansvar motsvarande tillämpning.

27 §.

I ärende om avstängning enligt 27 § statstjänstemannalagen äga bestämmelserna i 22 § andra stycket och 26 § denna stadga motsvarande tillämpning.

Förening av tjänster

28 §.

Tjänsteman må endast i de fall som anges i 29 och 30 §§ samtidigt inneha mer än en allmän tjänst, varmed här avses tjänst hos riksdagen och dess verk eller tjänst för vilken avlöningsförmånerna fastställas under medverkan av Kungl. Maj:t eller myndighet som Kungl. Maj:t bestämmer.

29 §.

Tjänsteman må utan särskilt tillstånd samtidigt inneha

a) ordinarie tjänst, som tillsättes med fullmakt eller konstitutorial, eller extra ordinarie tjänst och ordinarie statlig tjänst, som tillsättes med förordnande tills vidare,

b) ordinarie tjänst och högre extra ordinarie tjänst,

c) ordinarie eller extra ordinarie tjänst och högre extra tjänst,

d) två extra ordinarie eller extra halvtidstjänster.

Förening av tjänster enligt a), b) eller c) må dock ske endast om tjänstemannen skall utöva den av de båda tjänsterna som nämnts sist. Tjänstemannen är tjänstledig från den andra tjänsten utan särskilt beslut därom.

Förening må ske av ordinarie eller extra ordinarie tjänst med lika hög eller lägre extra tjänst, om tjänstledighet beviljas från den ordinarie eller extra ordinarie tjänsten.

30 §.

Tjänsteman må samtidigt inneha ordinarie, extra ordinarie eller extra tjänst och arvodestjänst eller mer än en arvodestjänst, om han erhåller den tjänstledighet som behöves för att förena tjänsterna.

31 §.

När innehavare av tjänst åtnjuter tjänstledighet för att inneha annan tjänst, skall han vid stadgans tillämpning behandlas som om han innehade endast den senare tjänsten.

Anställnings upphörande

32 §.

I fråga om tjänst eller vikariat prövas fråga om anställnings upphörande enligt 31 §, 32 § första stycket a) eller b) eller 35 § statstjänstemannalagen av den myndighet hos vilken tjänstemannen är anställd.

Fråga om anställnings upphörande enligt 32 § första stycket c) eller andra stycket samt om sådan förflyttning av tjänsteman som avses i 37 § andra stycket första punkten statstjänstemannalagen prövas av delegerade.

33 §.

Om innehavare av tjänst, som tillsatts med konstitutorial eller förordnande tills vidare, blir innehavare av annan tjänst hos riksdagen eller dess verk eller av allmän tjänst för vilken avlöningsförmånerna fastställas under medverkan av Kungl. Maj:t eller myndighet som Kungl. Maj:t bestämmer och förening av tjänsterna ej må ske, upphör den förra anställningen utan iakttagande av eljest gällande bestämmelser om uppsägning.

34 §.

Långtidsvikariat, som tillsatts med förordnande tills vidare, upphör utan iakttagande av eljest gällande bestämmelser om uppsägning, om tjänstemannen är eller blir innehavare av lika hög eller högre statlig tjänst eller långtidsvikariat på sådan tjänst och skall utöva tjänsten eller det senare vikariatet. Detsamma gäller beträffande annat vikariat som tillsatts med förordnande tills vidare, om tjänstemannen är eller blir innehavare av statlig tjänst eller vikariat på sådan tjänst och skall utöva tjänsten eller det senare vikariatet.

Bestämmelserna i första stycket gälla icke, när tjänstemannen utan tjänstledighet kan utöva såväl vikariat som tjänsten eller båda vikariaten.

Tjänstgöringsintyg

35 §.

Myndighet skall på begäran av tjänsteman utfärda intyg om hans tjänstgöring hos myndigheten.

Särskild bestämmelse

36 §.

Har Konungen meddelat förordnande enligt 40 § andra stycket statstjänstemannalagen äga delegerade meddela motsvarande förordnande för tjänstemän vid riksdagens verk.

Denna stadga träder i kraft den 1 januari 1966.
